

Bhagavad Gita

Engelse tekst door James Swartz...gedownload van 'www.shiningworld.com'.

In de aanloop naar de seminars met James in Amstelveen vertaald naar het Nederlands.

Een zo juist mogelijke leesbare Nederlandstalige versie van de Engelse tekst

'Bhagavad Gita, met commentaar van James Swartz', was de bedoeling.

In de Geest van Shiningworld, opgedragen aan het delen van 'de Wijsheid van Non-Dualiteit'.

Dankbaar Voor Advaita Vedanta...

Voor James Swartz die schijnbaar moeiteloos de wereld rondreist om de 'Wijsheid van Non-Dualiteit' te delen en zo ook Amstelveen aandoet...en voor Hilbrand die dit mee mogelijk maakt...

Voor Jivan, Diederik en Jos...voor de toewijding, de tijd, de energie etc. die zij hebben besteed aan corrigerend lezen waardoor de vertaling juister is en een stuk vlotter leest dan eerst.

Heel dankbaar voor Alles en Allen langs de weg naar Zelf Onderzoek, naar Bewustzijn...

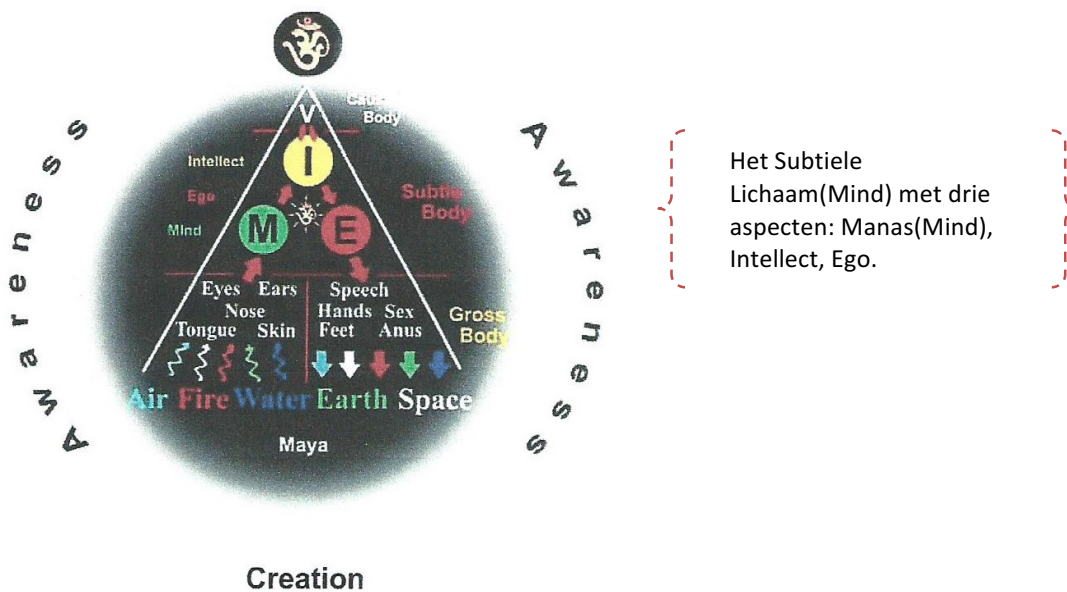
Noot vooraf bij de vertaling:

Voor een aantal begrippen blijft het lastig om een Nederlands woord te vinden dat de 'volledige lading' dekt van wat in het Engels(Sanskriet!) wordt bedoeld...

Enkele keuzes die werden gemaakt, wil ik graag nader 'verantwoorden':

- 'mind' is in de vertaling 'mind' gebleven, omdat in de context van Advaita Vedanta 'mind' meer is dan wat vb 'geest' inhoudt; 'mind' (Anthakarana) staat voor het hele subtiele lichaam én voor 'mind' (Manas) als één van de drie aspecten van het subtiele lichaam. Tot nog toe heb ik geen ander Nederlands woord gevonden om het begrip 'mind' in deze context te 'vatten'.

Om één en ander aanschouwelijk te maken : de "Awareness"-driehoek die James gebruikt, gedownload van Shiningworld.

- "Self knowledge" : het begrip 'knowledge' omhelst zowel 'weten' als 'kennis'. Bij de vertaling is er de neiging om het woord 'Zelfkennis' te gebruiken...echter, men kan zich de vraag stellen of 'zelfkennis' goed genoeg is om "de Kennis van het Zelf" én "het Weten dat men het Zelf is" weer te geven. Daarom zal je soms 'Zelf-kennis' lezen, soms 'de kennis van het Zelf', soms 'het Weten'.

- "Discriminating person": zou kunnen vertaald worden met de omschrijving 'iemand die onderscheid kan maken tussen wat echt is en niet echt'. Andere Nederlandse Gita-vertalers gebruiken het begrip 'wijze' waar James 'discriminating person' gebruikt.

In de vertaling wordt het 'iemand die helder waarneemt'.

- "Indweller", "Modifications", "the Unmanifest" e.a...zijn vertaald in overleg en/of afgaand op "aanvoelen"...

Sanskriet-woorden in de Engelse tekst blijven Sanskriet-woorden in de Nederlandse tekst...

Daar waar taal te kort schiet, kan Onderricht, Reflectie... wellicht helderheid brengen.

Inleiding	p.5
Hoofdstuk 2	p.7
Lijden	
Zelf-Kennis	
Karma Yoga	
De Zelf-Gerealiseerde Persoon	
Hoofdstuk 3	p.10
Karma Yoga	
De kracht van Karma Yoga	
De Kracht van Verlangen	
Hoofdstuk 4	p.12
Kennis en het Afzien van Handelen	
De Zelf-Gerealiseerde Persoon	
Offeringsgezinde Geest	
De Waarde van de Kennis van het Zelf	
Hoofdstuk 5	p.15
Afzien van Handelen	
Het Zelf, geen Doener	
De Zelf-Gerealiseerde Persoon	
Hoofdstuk 6	p.16
Meditatie	
De Zelf-Gerealiseerde Persoon	
Wedergeboren Yogis	
Hoofdstuk 7	p.19
Direct(e) en indirect(e) Weten/Kennis	
Soorten Zoekers	
Aanbidden van Vormen	
Hoofdstuk 8	p.20
Het Onveranderlijke Zelf	
Het Onmanifeste	
Twee Wegen	
Hoofdstuk 9	p.22
De Koning der Geheimen	
Het Onmanifeste	
Aanbidding van Vormen	

- Hoofdstuk 10 p.24
De Glorie/De Heerlijkheid van het Zelf
- Hoofdstuk 11 p.26
Visioen/Mentale Voorstelling van de Kosmische Vorm
- Hoofdstuk 12 p.28
Devotie
De Toegewijde die het Zelf realiseerde
- Hoofdstuk 13 p.30
De Kenner en het Gekende
- Hoofdstuk 14 p.31
De drie Guna's
De Zelf Gerealiseerde Persoon
- Hoofdstuk 15 p.33
Het Allerhoogste Zijn
- Hoofdstuk 16 p.34
Vruchtbare en Onvruchtbare Mentaliteit
- Hoofdstuk 17 p.35
Drie Religieuze Instellingen
- Hoofdstuk 18 p.36
Bevrijding en Onthechting

Bhagavad Gita

Inleiding

De Bhagavad Gita is een gewijde tekst met als onderwerp Zelf-realisatie. Zelf-realisatie is het onwrikbaar inzicht dat er slechts één Zelf is en dat het vrij is van het kreupel makende dat er door de mind aan opgelegd wordt, een mind die geconditioneerd is om te geloven in niet-compleet zijn, afgescheiden zijn en niet-bekwaam zijn. Een individu waarin deze non-duale visie verankerd is wordt niet geraakt door existentieel lijden daar hij of zij door een steeds veranderend lichaam heen naar een steeds veranderende wereld kijkt.

De Gita is één van Vedanta's drie bronteksten naast de Upanishaden en de Brahma Soetras. Vedanta is een middel tot Zelf-kennis dat ervaring als uitgangspunt heeft, een systematisch en degelijk geheel van leringen dat voorziet in een gedetailleerde kaart van het vaak gelopen pad naar bevrijding, alle twijfel omtrent de aard van het Zelf geduldig wegnemend. Hoewel zij pas verscheen na het Vedisch Tijdperk heeft zij de status van een Upanishad. De Upanishaden zijn teksten, toegevoegd aan het einde van elke Veda, de oudste geschriften der mensheid die handelen over de non-duale aard van de werkelijkheid. In de Upanishaden wordt "het Zelf" voorgesteld in zijn wezenlijke natuur als naamloos en vormloos Bewustzijn. In de Gita wordt het gepersonifieerd en verschijnt als een persoon met een non-duale visie die deze wil kenbaar maken aan Arjuna, het menselijke prototype wiens nood aan het kennen van het Zelf ontstaat tijdens een existentiële crisis.

Arjuna is de aanvoerder van een leger van rechtschapen mannen die geconfronteerd wordt met een ongevraagde burgeroorlog. Als hij leraren, vrienden en familie ziet in het leger dat hij moet bevechten en beseft dat hij hen zal moeten vernietigen, breekt hij en richt hij zich voor advies tot zijn vriend-voor-het-leven, Krishna, het gepersonifieerde Zelf. De zeven honderd verzen die hierop volgen bieden een subjectieve oplossing voor de eeuwige innerlijke strijd die ieder van ons voert met het leger van zelfbeperkende gedachten dat ons geluk in de wereld compromitteert.

De Gita-verzen zijn toegevoegd aan het einde van de Mahabarata, een episch gedicht dat de oorzaken van de oorlog beschrijft, de gebeurtenissen die er de aanleiding toe zijn en later, nadat Arjuna zijn mind helder heeft, de oorlog zelf. Ik heb het eerste Hoofdstuk niet toegevoegd in het Engels omdat het in detail het strijdperk beschrijft en de krijgers wiens namen en complexe verleden slechts interessant zouden zijn voor hen die in de Mahabarata zelf geïnteresseerd zijn. Het eerste vers echter is belangrijk, omdat het ons zegt dat het strijdperk waarin de oorlog zal worden gevoerd het dharmaveld is. Dharma is "het Zelf" in de vorm van het complex en innig verweven web van fysische en morele wetten dat de wereld vormt waarin we leven. Het is de dharma of plicht van elk individu om deze morele en fysische orde te respecteren en gepast te reageren...zo hij of zij gelukkig wenst te zijn.

Vertalingen van de Gita vallen ruwweg uiteen in twee categorieën...die van intellectuelen en die van Zelf gerealiseerde zielen. Hoewel beide het grotendeels eens zijn over de grote lijn...behalve zij

die de Gita overdreven letterlijk nemen en haar niet als een geschrift over bevrijding zien...zijn de meeste vertalingen door Indiërs gemaakt voor wie Engels een tweede taal is en een Engels dat evolueerde in een getransplanteerde Victoriaanse omgeving. Hoe charmant Indisch Engels ook is, het is geen eigentijds Engels.

Zowel bij de vertalingen van de yogi's als bij die van de intellectuelen komt men problemen tegen. De intellectuelen zorgen misschien wel voor mooi klinkende Engelse verzen, maar zij hebben zelden "het Zelf" gerealiseerd en missen vaak de wezenlijke betekenis, terwijl yogi's ertoe neigen de ware betekenis te begrijpen en meestal geen schrijvers zijn.

Hun interpretaties en commentaren op de verzen zijn onvermijdelijk overgenomen uit gesprekken en verhandelingen. Diegenen die de transcripties doen hebben zonder twijfel goede bedoelingen maar zij zijn niet altijd gezegend met een zuiver begrip, noch zijn zij perse goede schrijvers. Extreme eerbied voor de schriften is ook deel van het probleem en resulteert in hoogdravende en onjuiste vertalingen zonder 'voeling' met het vertaalde; de meesten voelen zich ongemakkelijk om zelfs een enkel woord van de tekst of van de commentaren van de leraar te wijzigen.

Ik ben geen Sanskriet geleerde maar ik heb de Bhagavad Gita in het Engels gehoord, gebracht door twee Zelf-gerealiseerde yogi's, Sanskriet geleerden die voortreffelijk Engels spraken. Ik heb veel Engelse vertalingen gelezen, ben al meer dan vijfendertig jaar Vedanta student en heb zodoende tal van kleine en grote Vedische werken diepgaand bestudeerd. De voortreffelijke twee duizend pagina's tellende vertaling en commentaar van Swami Dayananda Saraswati - een traditionele Vedanta wijze en de meest gerespecteerde schriftgeleerde in het India van vandaag -, getiteld 'Bhagavad Home Study Course', was voor mij de doorslaggevende expert als ik een twijfel had over de betekenis van een vers.

Zelf-realiseren is over het algemeen niet iets dat iemand treft als een bliksemschicht maar het is meestal het resultaat van een lang proces van Zelf-onderzoek dat zonder twijfel makkelijker verloopt als men de schriften kent. Dit wil niet zeggen dat alleen zij die Sanskriet kennen en Vedanta geschriften bestuderen verlichting bereiken. De leringen die de onwetendheid van het Zelf wegnemen zijn ideeën vooraleer zij worden uitgesproken of neergeschreven. Het is de *betekenis* van de woorden die de twijfel over de aard van het Zelf, de mind en de wereld wegneemt, niet de woorden zelf. Geen van de Ideeën van de wetenschap van Zelf-realiseren is bepaald moeilijk te begrijpen voor gelijk wie met een redelijk heldere mind. De moeilijkheid rijst wanneer men tracht de ideeën toe te passen op de eigen mind omdat...vreemd genoeg...waarheid zo contra-intuïtief is. Geloof en overtuigingen van de mind lijken vrij natuurlijk terwijl de waarheid...die makkelijk zou moeten zijn...moeilijk te vatten lijkt.

Sinds de jaren zestig zijn veel Westerlingen het spirituele pad opgegaan en zij hebben goed werk geleverd. Zij zullen nooit naar India gaan, aan de voeten zitten van een Vedanta wijze en "het Zelf" realiseren...wat vandaag nog altijd mogelijk is. Dit wil niet zeggen dat zij verstoken moeten blijven van de Wijsheid van het Oosten wegens gebrek aan toegankelijkheid. Daarom heb ik getracht om de Bhagavad Gita voor hen beschikbaar te maken in duidelijk modern Engels.

Hoofdstuk 2

Lijden

1. Tot Arjuna, overweldigd door medelijden en verdriet en met ogen vol tranen, sprak Krishna deze woorden: "Dit gedrag is een rechtschapen man onwaardig. Het komt je reputatie niet ten goede en het leidt je niet naar de hemel. Een succesvolle krijgsman geeft niet toe aan onmannelijkheid. Het dient tot niets. Overwin deze emotionele gemoedstoestand, sta op en vecht!"

4. Arjuna antwoordde: "Oh Vernietiger van Demonen, hoe kan ik vechten tegen deze eerbiedwaardige mannen? Het zou beter zijn te bedelen voor voedsel dan deze hoogstaande mannen die mij alles onderwezen wat ik weet, te doden. Wat voor rijkdom en plezier ik ook win door deze oorlog, het zou met bloed besmeurd zijn. Het is niet te zeggen of het beter is dat wij hen zouden verslaan of zij ons. Hoe kunnen wij verder leven na het doden van deze dappere mannen die tegenover ons staan?"

Ook al zou ik door het winnen van deze oorlog een onbetwist en welvarend koninkrijk bekomen, ik zie niets dat deze pijn kan wegnemen die mijn zinnen verstoort. U hebt gelijk, ik ben emotioneel en verward. Ik ben uw leerling. Ik neem toevlucht in u. Zeg mij wat ik moet doen."

Toen zei de grote krijger: "Ik zal niet vechten" en verviel in zwijgen.

Zelf-Kennis

Tussen de twee legers staand antwoordde Krishna, met een lichte glimlach om zijn mond.

11. "De wijzen treuren niet om de doden, noch om de levenden. Nooit was er een tijd dat Ik niet bestond, noch jij noch deze koningen. Noch zal één van ons ooit ophouden te bestaan. Zij die in een lichaam leven gaan door de fasen van geboorte, kindertijd, jeugd, ouderdom en het verwerven van een nieuw lichaam, daarom is het dwaas om te treuren. Zintuiglijke contacten veroorzaken de eeuwig wisselende sensaties van warmte en koude, van vreugde en pijn. Je hebt geen andere keuze dan ze te ervaren. Alleen een eerbaar persoon die niet beïnvloed wordt door vreugde en pijn is geschikt voor bevrijding.

16. Wat onecht is bestaat niet. Wat echt is houdt nooit op te bestaan. Deze kennis zal je vrij maken. Weet dat Dat wat dit hele universum doordringt, onverwoestbaar is. Niemand kan de vernietiging teweegbrengen van Dat wat nooit verandert. Het Zelf...dat geen object van kennis is...is onverwoestbaar zelfs al leeft het in stervende lichamen. Wie denkt dat het Zelf doodt of kan gedood worden kent de waarheid niet. Het is niet geboren, hoe kan het dan sterven? Het is altijd aanwezig en niet onderhevig aan tijd. Als het lichaam sterft, sterft "Het" niet. Hoe kan je zeggen dat je een moordenaar bent als je het Zelf kent zoals het is? Net zoals iemand oude kleding wisselt voor nieuwe, geeft het Inhuizige Zelf zijn oude lichaam op voor een nieuw.

23. Wapens kunnen het Zelf niet vernietigen. Vuur kan Het niet verbranden, noch kan Het nat worden door water. De wind kan Het niet drogen. Het is onveranderlijk, alles doordringend,

onbeweeglijk, en eeuwig. Wetend dat Het geen object/mentale voorstelling is, en niet onderhevig aan verandering, zou je niet moeten treuren. Zelfs als je het Zelf gevangen ziet in een voortdurende cyclus van geboren worden en sterven zou je niet moeten treuren omdat wat geboren is sterft en wat sterft weer wordt geboren. Het is dwaas om zich zorgen te maken over dat wat niet kan worden veranderd.

28. Alle schepselen zijn in het begin onmanifest, worden manifest in het midden van hun levenscyclus en keren aan het eind terug naar een onmanifeste toestand. Waarom zou je hierover treuren, Arjuna?

29. Sommige mensen zien het Zelf als een wonder. Anderen spreken erover alsof het een wonder is en sommigen horen erover alsof het een wonder is. En toch, zelfs na erover te hebben gehoord begrijpen mensen "Het" helemaal niet. Dit Zelf, degene die leeft in de lichamen van alle wezens, is altijd onverwoestbaar. Daarom moet je niet treuren om deze mensen.

31. En ook, als je deze situatie beschouwt vanuit het standpunt van je plicht, moet je niet aarzelen. Niets is gunstiger voor een krijger dan een rechtvaardige oorlog. Enkel bevoorrechte strijders krijgen de gelegenheid om een ongevraagde oorlog uit te vechten. Het is een open poort naar de hemel. Maar als je je eer verzaakt en weigert je plicht te doen belast je jezelf met zonden. Mensen zullen eeuwig schande over je spreken. Voor wie eerbaar is, is eerloosheid erger dan de dood. Je gelijken, de grote krijgsheren, die je nu hoogachten, zullen je als een lafaard zien. Zij zullen je bespotten en de draak met je steken. Zij zullen je talenten kleineren en dingen zeggen die nooit vergeten zullen worden. Wat kan pijnlijker zijn? Overweeg dit: als je sterft, krijg je de hemel. Als je wint zal je vreugde kennen in deze wereld. Daarom, sta op en vecht! Bekijk vreugde en pijn, winst en verlies, zege en nederlaag in het zelfde licht en bereid je voor op de strijd. Je zult jezelf niet met zonde beladen.

Karma Yoga

39. Tot nu toe heb ik je de wijsheid van Zelf-kennis beschreven. **Luister nu naar de wijsheid van yoga die je zal bevrijden van het gebonden zijn aan handelen.** In deze yoga gaat geen inspanning verloren en ontstaan geen ongeschikte resultaten. Zelfs een klein beetje karma yoga beschermt tegen grote angst.

41. Het is belangrijk dat je een helder begrip hebt van de natuur van bevrijding. Zij die onderscheidingsvermogen ontberen koesteren veel foutieve begrippen. Vol begeerte en ervan uitgaand dat er niets beters is, verdiepen niet-onderzoekende mensen zich in rituelen met de bedoeling om plezier of macht of de hemel te bereiken. Zij uiten bloemrijke woorden over verschillende acties die hen gelukkig zouden moeten maken. Zij die macht en plezier zoeken worden gemakkelijk misleid door de beloftes van rituele activiteiten, en zo vindt er bij hen geen heldere waarneming plaats.

45. De leerstof in het rituele deel van de Veda's houdt verband met de drie kwaliteiten. Besef dat je vrij bent van de drievoudige kwaliteiten en van het leed dat voortvloeit uit het contact met de complementaire tegenstellingen. Blijf standvastig geworteld in sattva, vrij van rusteloos vergaren en beschermen. Wees je eigen meester. Voor diegene die het Zelf kent, zijn de Veda's even nuttig als een kleine plas water in een overstroomd gebied.

47. Je kan kiezen welke handelingen je wilt uitvoeren maar je hebt geen controle over de gevolgen. Zie jezelf niet als de oorzaak van de resultaten van je handelingen en wees niet gehecht aan niet-handelen. Blijf standvastig in yoga en handel zonder gehechtheid aan de resultaten. Blijf onveranderd, gelijk bij succes en bij falen. Deze stabiliteit van de mind wordt yoga genoemd.

49. Door begeerte gedreven handelen is minder waard dan handelen met de karma yoga houding. Neem je toevlucht in deze houding. Zij die enkel handelen met het oog op het gewenste resultaat zijn schrapers.

50. De karma yoga houding brengt standvastigheid in de mind en bevrijdt je van goed en slecht karma in deze wereld. Wijd je daarom aan karma yoga. Karma yoga is onderscheidingsvermogen in actie. Met de karma yoga houding, niet langer begaan met de gevolgen van hun handelingen en vrij van het rad van wedergeboorte, bereiken de wijzen vrijheid van beperkingen.

52. Als het intellect niet langer misleid is zal je wat gebeurd is en wat zal gebeuren nuchter kunnen bekijken. Als de mind zich niet langer bezighoudt met de vruchten die beloofd werden in de Veda's, dan blijft hij standvastig en raakt gegrondvest in het Zelf. Dit leidt naar Zelf-kennis."

De Zelf-gerealiseerde Persoon

54. Arjuna sprak : "O Krishna, zou u een beschrijving kunnen geven van iemand die in wijsheid geworteld is, iemand wiens mind door niets wordt verstoord en in het Zelf verblijft? Hoe gaat zo iemand om met de wereld?"

55. Krishna antwoordde : "Als iemand verlangens opgeeft op het ogenblik dat ze zich aandienen in de mind, Arjuna, en gelukkig blijft met enkel zijn of haar Zelf, dan is zij of hij een persoon met onderscheidingsvermogen. Degene die niet beïnvloed wordt door tegenspoed, die niet hunkert naar plezier en vrij is van verlangen, vrees en kwaadheid, is iemand die stabiel is in wijsheid. Een persoon met onderscheidingsvermogen is niet gehecht aan de afloop van welke situatie ook en verheugt zich niet als omstandigheden plezierig zijn. Noch is hij of zij ongemakkelijk in onaangename situaties. En als iemand in staat is om zijn of haar zintuigen terug te trekken uit de objecten der zinnen zoals een schildpad haar ledematen terugtrekt, dan is zijn of haar weten/kennis stabiel.

59. Bij diegene die zijn zintuigen niet voedt, keren de zintuigen zich terug naar het Zelf en laten het hunkeren achter zich. Als het Zelf gekend is als zijnde het eigen zelf, verdwijnt ook het verlangen. Zelfs bij iemand die yoga beoefent en wiens doel helder is, kunnen de zintuigen de mind wegtrekken van het Zelf. Beheers je zintuigen en reflecteer over Mij met een mind met onderscheidingsvermogen. Zelf-kennis raakt geworteld in een onderscheidende beheerste mind.

62,63. Als je bezig blijft met objecten, dan ontstaat gehechtheid. Gehechtheid veroorzaakt verlangen en als verlangen wordt geblokkeerd word je boos. Een boze mind raakt makkelijk verward en verwarring leidt naar geheugenverlies. Als het geheugen verdwijnt raakt de werking van de mind verstoord. En als de mind niet langer naar behoren functioneert wordt leven onmogelijk.

64. Zelfs wanneer je je in de wereld van objecten beweegt, is het mogelijk om rust te vinden als je de zinnen beheerst en verlangen en afkeer geen aandacht geeft. Zelf-kennis kan zich makkelijk wortelen in een rustige mind en maakt een einde aan existentieel lijden. Maar voor een rusteloze mind is er geen Zelf-kennis. Er is geen 'beschouwen' en zonder Zelf-beschouwing is er geen vrede. Hoe kan er zonder vrede geluk zijn? Zelf-kennis kan zich niet vestigen in een mind die wordt afgeleid door wisselende gewaarwordingen. Zij nemen hem mee zoals een sterke wind een kleine boot op het water meeneemt. Daarom, Arjuna, de Zelf-kennis van iemand wiens zinnen vrij zijn van hun respectieve objecten, is stabiel.

69. In die donkere wereld van overdag waarin alle wezens slapen, is de wijze die de beheersing heeft verkregen over zijn zintuigen, wakker. Net zoals water de oceaan instroomt en de oceaan ongewijzigd laat, beïnvloeden objecten die in de mind van een Zelf-gerealiseerde persoon verschijnen zijn/haar mind niet. Maar diegene die objecten begeert kent geen vrede. Diegene die het geloof in 'ik' en 'mijn' opgeeft en door het leven beweegt zonder hunkering kent innerlijke vrede. Dit is standvastigheid in "het Zelf". De Zelf-gerealiseerden zijn geen misleide verschijningen. Een mind die op het Zelf gericht is in het uur van de dood wordt bevrijd.

Hoofdstuk 3

Karma Yoga

1. Arjuna sprak: "U zegt dat kennis beter is dan handelen, maar als dat waar is waarom moedigt u mij dan aan tot deze gruwelijke daad? U brengt mij in verwarring met deze schijnbaar tegenstrijdige woorden. Beslis wat het beste is en wijs mij die ene weg naar bevrijding."

3. Krishna sprak: "Ik heb voor de mensen in deze wereld een tweevoudige levensstijl voorgeschreven...het pad van kennis voor hen die afzien van actie en het pad van actie voor doeners. Je kan niet vrij-van-actie worden louter door niet te handelen. Noch kan je vrijheid realiseren door alleen maar zelfverloochening. Het is zeker dat je handelen niet vermijden kan, nog geen seconde, omdat sattva, rajas en tamas je tot handelen dwingen.

6. Iemand die zijn zintuigen onder controle heeft maar toch nog hunkert naar zintuiglijke genoegens is verward. Het is beter om de zinnen te beheersen en te handelen vanuit een karma yoga houding. Omdat activiteit beter is dan inactiviteit moet je doen wat je te doen staat. Het is zelfs niet mogelijk om het lichaam in stand te houden zonder enige handeling.

De Kracht van Karma Yoga

9. Handelingen binden je aan karma tenzij zij werden uitgevoerd in een geest van offergave. In het begin verleende de Schepper deze kracht en zei: "Door offergave zal je vermenigvuldigen. Het zal je verlangens vervullen." Eer het leven in deze geest en het zal jou eren. Deze houding leidt naar vrijheid. Als jij het leven eert, voorziet het je van gewenste dingen...maar als je van zijn geschenken geniet zonder iets terug te geven ben je een dief. Zij die eten wat overblijft van het offer laden geen schuld op zich maar zij die voor zichzelf eten, eten waarlijk schuld.

14. Levende wezens zijn uit voedsel geboren, voedsel komt van de regen, regen komt van de effecten van offers en offeren is ontstaan uit handelen. De Veda's moedigen een offerende religieuze houding aan en de Veda's komen van het onvergankelijke Zelf. Als je in deze houding blijft ben je altijd in harmonie met het Zelf. De levens van hen die niet in harmonie leven met de kosmische wetten maar in plaats daarvan genoegens nastreven zijn verspild.

17. Er hoeft niets gedaan te worden door hen die vreugde vinden in het Zelf, tevreden zijn met het Zelf alleen en in wiens leven het Zelf centraal staat. Zij hebben geen reden te doen of niet te doen...noch zijn zij voor hun geluk afhankelijk van objecten. Doe wat gedaan moet worden goed, zonder gehechtheid en je zult het Allerhoogste bereiken. Door te handelen in deze geest zal je niet alleen bevrijd worden, je zal ook anderen inspireren om op dezelfde manier te handelen. Want wat een rolmodel doet, wordt door anderen nagedaan.

Ik heb het niet nodig te handelen. Wat mij betreft is alles perfect in de drie werelden dus is er voor mij niets te doen. En toch handel ik, omdat wanneer ik lui word en weiger iets te doen, mensen mijn voorbeeld zouden volgen. Zij zouden in verwarring geraken. De sociale structuren die een samenleving gezond houden zouden ontrafelen en zij zou in mekaar storten.

24, 25. Net zoals de niet-wijzen die gehecht zijn aan de resultaten van hun handelen enkel voor zichzelf handelen, moeten de wijzen handelen zonder gehechtheid, met het welzijn van de anderen voor ogen. Zij moeten de niet-wijzen geen preek voorhouden over handelingen en hun gevolgen. In plaats daarvan dienen zij hen aan te moedigen te handelen in de juiste geest, door een voorbeeld te stellen.

27. Het is misleidend om te denken "ik ben de doener" omdat handelingen worden veroorzaakt door de invloed van de guna's op lichaam, mind en zintuigen. De wijzen, echter, blijven vrij omdat zij begrijpen dat het lichaam-mind-zintuig-complex automatisch contact maakt met zijn objecten.

Zij die zich er niet bewust van zijn hoe de guna's invloed hebben op elke actie worden meegesleurd in de acties van het lichaam-mind-zintuig-complex. Iemand die het Zelf kent zou het begrip van diegenen die niet helder waarnemen en het Zelf niet kennen, niet moeten verstoren.

30. Handel met een helder waarnemende mind, vrij van kwaadheid, verwachting en een gevoel van 'ik' en 'mijn', offer je handelen op aan mij...en vecht! Als je deze leringen volgt in vertrouwen, zonder ze af te breken, zal je vrij zijn van de gevolgen van je acties. Maar als je twijfelt en ze niet volgt zal je geen vorderingen maken. Het is wijs te handelen in harmonie met je eigen aard. Wat heeft controle voor zin, als alle wezens toch automatisch hun eigen aard volgen?

34. Aantrekking tot en afkeer van zintuiglijke objecten zijn je meest hardnekkige vijanden. Het is beter om te sterven terwijl je je eigen plichten doet in overeenstemming met je eigen dharma, ook al is het niet helemaal perfect, dan te leven en andermans dharma goed te doen. De dharma van iemand anders is vol gevaar.

De Kracht van Verlangen

36. Arjuna sprak: "Wat is die verschrikkelijke kracht die zelf-kwetsende acties veroorzaakt, ook al is er een sterk verlangen naar het tegendeel?"

37. Krishna sprak: "Rajas wekt verlangen en kwaadheid. Het is een grote slokop en een onverbeterlijke zondaar. Herken het als een hardnekkige vijand. Net zoals vuur vaak verscholen is achter wolken of rook, zoals een spiegel bedekt kan zijn met stof of een foetus verborgen is in de baarmoeder, wordt de kennis van het Zelf verborgen door Verlangen. Het onverzadigbare vuur van Verlangen is de altijd-aanwezige vijand van de wijze omdat het Zelf-kennis belet. In de zintuigen, de mind en het intellect gesitueerd, verwacht het de persoon en verduistert zijn of haar wijsheid. Daarom, O! Arjuna, beheers je zinnen vanaf het begin en vernietig deze kracht, de moordenaar van wijsheid.

42. De zintuigen zijn subtieler dan het lichaam; de mind is subtieler dan de zintuigen; het intellect is subtieler dan de mind en het Zelf is subtieler dan het intellect. Ken Dat wat het intellect overstijgt, stabiliseer je emoties en vernietig deze verborgen vijand."

Hoofdstuk 4

Kennis en het Afzien van Handelen

1. Krishna sprak: "Ik onderwees deze eeuwige yoga aan Vivasvan die haar onderwees aan Manu die haar onderwees aan de koninklijke wijzen. Zij werd doorgegeven van generatie op generatie, maar na verloop van tijd is zij bijna volledig vergeten. Omdat jij mijn vriend bent zal ik je dit geheime pad kenbaar maken."

4. Arjuna sprak: “ U bent in deze tijd geboren maar Vivasvan leefde duizenden jaren geleden. Het lijkt niet bepaald waarschijnlijk dat u Vivasvan in het begin onderwees.”

5. De Heer antwoordde: “Wij hebben beiden vele geboortes achter ons, Arjuna! Ik ken ze allemaal, maar jij kent ze niet. Ook al ben ik de ongeboren Heer van alle wezens en is mijn Zelf-kennis onwrikbaar, ik kom schijnbaar in de wereld door de kracht van mijn eigen Maya. Steeds wanneer er een achteruitgang is in de dharmische manier van leven en mensen verslaafd geraken aan immoreel gedrag neem ik een fysiek lichaam aan en verschijn in de wereld om dharma te grondvesten door hen die toegewijd zijn aan te moedigen en hen die dharma geweld aan doen te vernietigen.

9. Zij die de echt-heid van mijn goddelijke geboorte en mijn doel hier begrijpen, laten de gehechtheid aan het lichaam los, beseffen wie Ik ben en worden niet meer geboren. Vrij van begeerte en kwaadheid, gelukkig met enkel Mij en gezuiverd door de discipline van de kennis van het Zelf, keren velen terug naar Mij.

11. Op wat voor wijze mensen Mij ook eren, Ik zegen hen overeenkomstig hun toewijding. Mensen volgen mijn pad op vele wijzen. Als zij de resultaten van hun handelen willen in deze wereld, zijn zij toegewijd aan de wereld. In de wereld komen de resultaten snel.

13. De indeling in de vier sociale lagen op basis van kwaliteiten en plichten zijn door Mij gecreëerd. Ook al ben ik hun schepper, weet dat ik een onveranderlijke niet-doener ben. Handelingen hebben geen invloed op Mij en ik verlang ook niet naar resultaten. Als je Mij duidelijk kent zal je niet door je handelingen gebonden zijn. Wees als degenen die Mij kennen en handel zoals zij.

16. Zelfs wijzen zijn soms verward als het gaat over handelen en niet-handelen. Als je mijn onderricht over handelen begrijpt zal je verlost zijn van samsara. Je moet weten welke handelingen bestraft worden en welke door de schrift worden verboden. Je moet ook niet-handelen begrijpen. Karma is moeilijk te begrijpen.

De Zelf-gerealiseerde Persoon

18. Degene die niet-handelen ziet in handelen en handelen ziet in niet-handelen is wijs en heeft alles gedaan wat moet gedaan worden.

19. De Wijzen zeggen dat iemand wijs is als zijn of haar acties gebrand hebben in het vuur van Zelf-kennis. Zulke mensen handelen zonder resultaten te verwachten van hun acties. Bijgevolg zijn zij tevreden omdat zij niet afhankelijk zijn van resultaten om hen gelukkig te maken. Zij zijn vrij van doener-zijn terwijl ze in actie zijn. Zij die vrij zijn van verwachtingen, wiens lichaam, mind en zintuigen gedisciplineerd zijn, die niet gehecht zijn aan bezittingen en enkel handelen om hun lichaam te onderhouden zijn gelukkig met wat hen bij toeval te beurt valt, niet beïnvloed door de

tegenstellingen, zonder afgunst, gelijkmoedig bij succes en mislukking en vrij van de noodzaak in actie te moeten komen tijdens de actie. Het karma van hen die vrij zijn van gehechtheid, wiens mind bevrijd is door de kennis van het Zelf en die handelingen verrichten als een offergave is volledig gezuiverd.

Offeringsgezinde Geest

24. Het offermiddel is “het Zelf”. Het offer is “het Zelf” door “het Zelf” geofferd in het vuur van het offer...wat *ook* “het Zelf” is. “Het Zelf” wordt inderdaad verkregen door diegene die alles ziet als “het Zelf”.

25. Karma yogi's voeren rituelen uit om goden te aanroepen, terwijl zij die contemplatief afstand doen van handelen hun leven offeren in het vuur van Zelf-kennis. Anderen offeren hun zintuigen aan het principe van zelfbeheersing of de zintuig-objecten in het vuur van de zinnen. Nog anderen offeren de handelingen van hun zintuigen en van de handelende lichaamsdelen in het vuur van zelfbeheersing dat werd ontstoken door Zelf-kennis. Sommigen offeren rijkdom en sommigen engageren zich in religieuze disciplines als yogabeoefening terwijl anderen zich wijden aan de studie van heilige teksten. Er zijn er die oefenen in het verkrijgen van controle over de mind door middel van controle over de ademhaling, zij regelen de stroom van in- en uitademen en offeren de uitademing in de inademing en de inademing in de uitademing. Om de voedselopname te beheersen offeren anderen hun verlangen naar eten in het vuur van de vertering. Ongeacht welke discipline men volgt, de offerende houding brandt de onzuiverheden van de mind weg.

31. Zij die de nectar drinken van het offer realiseren het eeuwige Zelf. Niets dat waarlijk heilzaam is wordt in *deze* wereld voortgebracht zonder deze geest van offerande. Hoe zou dan iets kunnen worden bekomen in de *volgende*? In de Veda's worden diverse religieuze disciplines aangeboden. Weten dat zij uit karma worden geboren bevrijdt. Offergave, gemotiveerd door Zelf-kennis wordt hoger geacht dan offergave met materiële voorwerpen omdat het handelen zelf wordt opgelost door de kennis van het Zelf.

De Waarde van Zelf-Kennis

34. Realiseer “het Zelf” door neerbuigingen/nederigheid, door onderzoek en dienstverlening. De wijzen...die het inzicht van de waarheid hebben...zullen je de kennis van het Zelf onderwijzen. Als de kennis van het Zelf je onwetendheid wegneemt zal je alle wezens zien in jezelf en in Mij. Zelf-kennis kan zelfs de grootste zondaar verlossen. Net zoals vuur hout tot as reduceert, reduceert de kennis van het Zelf de gevolgen van handelingen tot as. Er is niets dat zo goed zuivert als Zelf-kennis. Bereid de mind voor door middel van de Karma yoga houding en Zelf-kennis zal er automatisch in oprijzen.

39. Zelf-kennis ontstaat als je je zintuigen beheerst, als je je daaraan wijdt en als je vertrouwen hebt in de leringen van de heilige Schriften en in de woorden van de leraar. Het brengt volmaakte vrede. Maar als je geen vertrouwen hebt in de Schriften zal het je niet lukken omdat er geen geluk is voor twijfelaars. O Arjuna, degene wiens twijfel over de aard van de werkelijkheid is weggenomen door de kennis van het Zelf wordt niet door handelen gebonden. Daarom, wijdt je aan yoga, neem het scherpe zwaard op van Zelf-kennis en versla die diepgewortelde twijfel over jezelf.

Hoofdstuk 5 ***Afzien van Handelen***

1. Arjuna sprak: “O Krishna, u prijst afzien van handelen en karma yoga. Verzeker mij wat het beste is.”

2. Krishna antwoordde: “Afzien van handelen en de beoefening van yoga leiden beide naar bevrijding. Maar het beoefenen van actie als yoga is beter dan zich van actie te onthouden. Hij die afziet van handelen is vrij van voorkeur en afkeer en daardoor vrij van afhankelijkheid.

4. Sommigen beweren dat de Zelf-kennis en karma yoga verschillend zijn, maar beide leiden naar bevrijding. Daarom zien de wijzen karma en weten/kennis als één. Afzien van handelen is moeilijk zonder karma yoga, maar als je onderscheid maakt en toegewijd bent aan karma yoga zal je snel je grenzeloze natuur realiseren. Als je je zintuigen beheerst, als je mind gezuiverd is door karma yoga en als je weet dat jouw Zelf “het Zelf” in alle wezens is, zal je niet door karma geraakt worden.

8. De zintuigen maken automatisch contact met hun objecten dus jij moet niet denken “ik doe”, terwijl je ziet, hoort, aanraakt, ruikt, eet, wandelt, slaapt, ademt, praat, ontspant, neemt, je ogen opent en sluit.

10. Als je handelt nadat je je daden aan Mij hebt geofferd zal je niet rusteloos worden, net zoals een lotusblad onaangeroerd blijft door water. Karma yogi's geven hun gehechtheid aan resultaten op en handelen met lichaam, mind en intellect om hun mind te zuiveren. Een karma yoga leven leidt naar innerlijke vrijheid terwijl een leven dat door verlangen naar wereldse objecten gemotiveerd is leidt naar gebonden zijn, afhankelijkheid.

Het Zelf, geen Doener

13. Als het Inhuizige Zelf zichzelf beheerst en niet gericht is op de resultaten van zijn activiteiten, leeft hij gelukkig in het lichaam; hij handelt niet noch zet hij anderen aan tot handelen. Het Zelf creëert de idee van doenerschap niet, noch is Het direct of indirect verantwoordelijk voor de gevolgen van jouw daden. De idee dat je niet compleet en niet goed genoeg zou zijn, veroorzaakt doenerschap en intentionele actie. Het Zelf is ongeïnteresseerd in goed en slecht karma. Omdat de kennis van het Zelf door onwetendheid versluierd is zie je jezelf als doener.

16. Net zoals de zon voorwerpen zichtbaar maakt die eerder verborgen waren door duisternis, zo vernietigt Zelf-kennis de onwetendheid omtrent het Zelf en onthult 't "het Zelf" als zijnde onbegrensd en compleet. Als het intellect bewust is van de grenzeloze natuur van het Zelf en uitsluitend toegewijd is aan Zelf-realisatie dan zullen zijn onzuiverheden uiteindelijk vernietigd worden door de kennis van het Zelf en jij zal niet langer geteisterd worden door zelfbeperkende gedachten.

De Zelf-gerealiseerde Persoon

18. Zij die geen verschil zien tussen een nederige Brahmin die met kennis gezegend is en een koe, een olifant, een hond of een honden-eter zijn wijs. Als de mind geworteld is in het Zelf wordt de kringloop van geboorte en dood geneutraliseerd. De wijze verblijft in het Zelf alleen, omdat het vrij is van gebreken en altijd hetzelfde. Zij die verankerd zijn in het Zelf als "het Zelf" dankzij de onwrikbare kennis van het Zelf, verheugen zich niet wanneer hun wensen worden vervuld en worden niet verstoord door ongewenst karma.

21. Als de mind niet langer tracht de zintuigen te verbinden met hun respectieve objecten brengt dat hem permanente vervulling. Als vreugde voortspruit uit het contact van de zintuigen met hun objecten is zij een bron van pijn omdat zij begint en eindigt. De wijzen verheugen zich hierin niet. De karma yoga houding brengt geluk voort omdat zij verlangen en kwaadheid uitzuivert.

24. Als je ontwaakt bent in het Zelf, baadt in het Zelf en tevreden bent met het Zelf alleen, dan ben je vrij. Als je onzuiverheden verwijderd zijn, je twijfels opgelost en je weet jezelf op plezierige wijze ten dienste staan van alle wezens zal je makkelijk bevrijd worden. Een mind die vrij is van verlangen en angst is bevrijd, hier en hierna. Als de zinnen het zwijgen is opgelegd en in- en uitademing in evenwicht zijn gebeurt bevrijding voor de meditatieve persoon die geen slaaf is van het lichaam-mind-zintuig complex en voor wie vrijheid het enige doel is. Ken Mij als dat wat rituelen en disciplines ondersteunt, de Heer van alle werelden, vriend van alle wezens, en wees vrij.

Hoofdstuk 6

Meditatie

1. Als je afziet van verboden rituelen maar geen andere handelingen doet ben je geen karma yogi. Een karma yogi handelt zonder aan de resultaten te hechten. 'Afzien van' is eigenlijk karma yoga omdat je geen karma yogi kan zijn zonder gehechtheid aan de resultaten op te geven.

3. Voor iemand die helder waarneemt en die een contemplatieve natuur wil bekomen is karma yoga de weg. Voor iemand die al contemplatief is, is volledig afzien van handelen de weg.

De Zelf-gerealiseerde Persoon

4. Je hebt bevrijding bereikt als je niet langer gehecht bent aan de objecten der zinnen of aan actie en als je de oorzaak van verlangen hebt verwijderd. Verhef zelf jezelf. Breek jezelf niet af. Je bent je eigen beste vriend als je meester bent over jezelf. Zoniet, dan ben je je ergste vijand. De mind die zichzelf beheerst blijft in evenwicht bij confrontatie met hitte en koude, vreugde en pijn, lof en kritiek.

8. Je bent Zelf-gerealiseerd als je niet langer de zinnen tracht te verbinden met hun objecten en de mind gelijkmoedig blijft omdat hij weet dat hij het Zelf is. Deze mind ziet geen verschil tussen een kluit aarde en een klomp goud. Verheven is de mind die geen verschil ziet tussen een vriend en een vijand, een heilige en een zondaar.

10. De meditator die vrij is van het hunkeren naar objecten moet ontspannen blijven en alleen en zijn of haar mind permanent met het Zelf verenigen. Om te mediteren met de bedoeling de mind te zuiveren, moet men de zintuigen in toom houden, in een nette rustige ruimte zitten op een stevige ondergrond en de mind richten op het Zelf. Als de mind zuiver is, zonder angst en op de stilte gefocust, blijf dan doorlopend reflecteren op “het Zelf”. **Als de mind volledig geabsorbeerd is in het Zelf, ben je bevrijd.**

16. Meditatie werkt niet voor veelvraten, noch voor hen die vasten, en/of te weinig of te veel slapen. Echter, meditatie neemt het lijden weg van iemand met gematigde gewoontes die niet te veel werkt of te lui is. De mind van een geoefende meditator hunkert niet naar objecten omdat hij door het reflecteren op het Zelf gemoedsrust heeft gekregen. Net zoals een tegen de wind beschermde kaars niet flikkert, wankelt de mind van een ervaren meditator niet.

20. Als de mind door meditatie beoefening zichzelf beheerst verblijft deze in het Zelf en verheugt zich in het Zelf alleen. En als het geluk dat de zinnen overstijgt herkend wordt, raakt het intellect geworteld in het Zelf en gaat er niet meer van weg. Als je na het verkrijgen van dit geluk niet tracht om nog groter geluk te bereiken en ook niet uit je evenwicht bent bij tragische gebeurtenissen, dan is deze transcendentie van lijden yoga. Blijf deze yoga volgen met vastbesloten helderheid op je doel gericht.

24. Houd de mind gericht op het Zelf, met grote volharding, alle door gedachten gemotiveerde verlangens achter je latend en met de zintuigen beheerst door de mind... en denk aan niets anders. Verkrijg controle over de mind door hem terug te brengen naar het Zelf, telkens opnieuw.

27. Het is zeker zo dat het meest verheven geluk ontstaat in de meditator die “het Zelf” wordt door Zelf-kennis. Alle onzuiverheden worden in het vuur van dit Weten tot as herleid en het leven wordt gezien als vrij van gebreken. Als je vrij blijft van conflicten veroorzaakt door onjuist contact met de

wereld en de mind continu terug verbindt met “het Zelf” tot je je bewust wordt dat de mind en het Zelf niet gescheiden zijn, dan ontstaat onvoorwaardelijk geluk.

29. Diegene wiens mind opgelost is door contemplatie op het Zelf ziet het Zelf vertoeven in alle wezens en alle wezens in het Zelf. Degene die Mij ziet in alle wezens en alle wezens ziet in Mij is Mij. Deze visie blijft ongeacht wat je doet. Met deze visie zul je pijn en vreugde op dezelfde wijze bekijken.”

33. Arjuna sprak: “Mijn mind is een puinhoop en ik zie deze yoga van non-dualiteit waarover u spreekt niet. De mind is niets anders dan rusteloosheid, Krishna, een vastgeroeste tiran. Het is onmogelijk om hem te beheersen.”

35. “Ja, als de mind niet beheerst wordt door middel van voortdurende oefening en objectiviteit, is yoga moeilijk.” antwoordde Krishna.

Wedergeboren yogis

37. Toen zei Arjuna: “Wat gebeurt er met mij als ik vertrouwen in de geschriften maar mijn mind niet succesvol op het Zelf gericht kan houden? Ben ik niet verloren als ik noch door Zelf-kennis kan begrijpen wie ik ben, noch in staat ben mijn mind gericht te houden op het Zelf? U bent de enige die deze twijfel kan wegnemen.”

40. “Je bent niet verloren, Arjuna, omdat niemand die iets doet vanuit de yoga-houding slecht terecht zal komen. Deze personen gaan waar zulke personen gaan en genieten, tot zij worden herboren in ontwikkelde families die toegewijd zijn aan dharma. Of zij worden geboren in een familie van wijze yogi’s. Zo’n geboorte is in deze wereld moeilijk te verkrijgen. In het nieuwe leven zullen de vasana’s van vorige yoga-inspanningen ontkiemen en je zult opnieuw streven naar succes in yoga. De stuwkracht van je vorige beoefening zal je er soepel naartoe leiden, net zoals iemand die de beperkingen ziet van rituelen naar Zelf-kennis wordt geleid.

45. Als je volhardt in je beoefening zal je mind zuiver worden en je zal uiteindelijk het Zelf realiseren. Een yogi staat boven hen die een leven van meditatie leiden, boven de geleerden en boven hen die handelen. Daarom, O Arjuna, wees een yogi! Hij die vertrouwen heeft en wiens mind in Mij opgaat is de meest verheven yogi. Dit is Mijn visie.

Hoofdstuk 7

Direct(e) en Indirect(e) Weten/Kennis

1. Oh Arjuna, als je wenst dat je kennis over Mij vrij is van twijfel wijd je mind dan toe aan Mij, geef je over aan Mij en wijd je aan yoga. Ik zal je onderrichten over indirecte kennis en directe kennis; met die kennis blijft er niets meer over dat je nog moet weten. Onder vele duizenden mensen is slechts een enkeling op zoek naar vrijheid. En onder degenen die een inspanning doen om vrij te zijn, is er eveneens slechts een enkeling die Mij uiteindelijk werkelijk kent.

4. Aarde, water, vuur, lucht, ruimte, mind, intellect en het gevoel van doener-zijn vormen samen de acht principes van mijn lagere natuur. Daarnaast is er mijn wezenlijke natuur...die ook de natuur is van het individu...waardoor deze wereld in stand gehouden wordt. Alle wezens en de elementen zonder bewustzijn komen voort uit de vereniging van deze twee naturen. Ik ben daarom degene die deze hele wereld voortbrengt en Ik ben degene waarin alles oplost. Oh Arjuna, er is geen andere bron dan Ik. Alles bestaat in Mij.

8. Ik ben de smaak in het water; Ik ben het licht in de maan en de zon; Ik ben 'Om' in alle Veda's; Ik ben het geluid in de ruimte en de vitaliteit in mensen. Ik ben de zoete geur in de aarde en de hitte in vuur. Ik ben de bijzondere kracht die 'leven' is in alle wezens. Ik ben discipline in een ascet en de vrucht van discipline. Ken Mij als het eeuwige zaad in alle wezens. Ik ben het onderscheidingsvermogen in het intellect en de schittering in een briljante geest. Ik ben de kracht die vrij is van verlangen en gehechtheid. In alle wezens **ben Ik het verlangen dat niet in strijd is met dharma.**

12. De dingen en wezens die voortkomen uit sattva, rajas en tamas komen van Mij alleen. Zij bestaan in Mij maar Ik ben niet in hen. De hele mensenwereld wordt misleid door de veranderingen die veroorzaakt worden door deze drie voortdurend veranderende kwaliteiten. Als gevolg daarvan weet men niet dat Ik daar vrij van ben. Mijn projectie, de guna's, is moeilijk te doorzien. Alleen zij die Mij zoeken kunnen haar wegnemen. Mensen met beperkte mogelijkheden die geen onderscheid maken tussen wat echt en wat niet echt is en misleid zijn door mijn Maya worden geconditioneerd tot negatief gedrag, zwelgen in zintuiglijk plezier en gaan bijgevolg niet naar Mij op zoek.

Soorten Zoekers

16. En toch, er komen vier verschillende types goede mensen tot Mij: zij die lijden, zij die zekerheid en genot zoeken, zij die mij willen kennen en zij die mij kennen zoals Ik ben. Onder hen is degene met non-duale toewijding die mij kent zoals Ik ben altijd met Mij verenigd. Wij houden van elkaar, onvoorwaardelijk. Allen zijn verheven, maar degene die Mij kent is Mij alleen. Met de mind in Mij geabsorbeerd, komt hij of zij tot bij Mij, het einde voorbij elk ander einde. Aan het eind van vele

geboortes, bereikt hij of zij die het Zelf kent 'Mij', door het weten dat 'Ik' alles ben. Zulke wijze mensen zijn zeer zeldzaam.

Aanbidden van Vormen

20. Als je lagere natuur je drijfveer is, verstoort begeerte je onderscheidingsvermogen en dan aanbid je de goden. Als je een god aanbidt met vertrouwen, dan zal ik je gebeden verhoren om je geloof te versterken, ongeacht je motivatie. Wat via de goden komt, komt alleen van Mij. Toewijding met een begrepsd begrip, brengt beperkte vruchten voort. Maar als je tot Mij bidt, zal je Mij zonder twijfel begrijpen. Ook al is mijn aard onbegrepsd, onveranderlijk en vormloos en is er niets anders dan dat, zij die niet helder waarnemen zien mij enkel in een vorm.

25. Omdat mijn Maya het intellect versluiert van bijna iedereen, ben Ik niet gekend als ongeboren en onveranderlijk. Ik ken alles wat is gebeurd, wat gebeurt en wat zal gebeuren, maar bijna niemand kent Mij. Verlangen en aversie creëren de tegenstellingen. De tegenstellingen zijn misleidend. Maar zij die vrijheid zoeken, zoeken Mij. Overwin je negatieve neigingen door middel van Karma Yoga en je zal verlost worden van de begoocheling van de tegenstellingen. Als je zoekt naar vrijheid van veranderlijkheid en toevlucht neemt in Mij, zal je uiteindelijk weten dat Ik je eigen Zelf ben. Je zal ook karma begrijpen in al zijn verschillende vormen. Zelfs natuurliefhebbers die Mij zien in de fysische wereld...of zij die Mij aanroepen via rituelen die gericht zijn tot andere goden... uiteindelijk zullen zij Mij kennen.

Hoofdstuk 8

Het Onveranderlijke Zelf

1. Arjuna sprak: "Oh Krishna, Wat is het Zelf en wat is het individu? Wat is karma en hoe verhoudt het zich tot levende wezens? Wat zijn de goden? Wat is het doel van religieuze rituelen? En hoe kennen zij die een stabiele mind hebben U in het uur van de dood?"

3. Krishna antwoordde: "Het Zelf is onbegrepsd en onveranderlijk. Verbonden met een lichaam wordt het individu genoemd. **Karma is de activiteit/de kracht die lichamen creëert voor levende wezens.** Het individu is onderworpen aan verandering maar de goden zijn relatief eeuwig. Ik alleen ben het doel van alle rituelen.

5. Als een individu in het uur van de dood zijn/haar aandacht op Mij richt, realiseert hij/zij het 'niet-verschillend-zijn' van Mij. Daarover bestaat geen twijfel. Maar als in dat ogenblik iets anders in de mind opdoemt, gaat hij of zij daarheen.

7. Offer je hart en je mind voordurend aan Mij en vecht! Er bestaat geen twijfel over dat je enkel Mij zal bereiken. Als je reflecteert over de leringen van non-dualiteit met een door yoga gesterkte mind...een mind die niet afdwaalt naar andere objecten...zal je je onbegrepsde zelf-stralende

natuur realiseren. Als je contempleert op wat alwetend is, oeroud, de heerser en beschikker over alles, subtieler dan het meest subtiele, van ondenkbare vorm en voorbij kennis en onwetendheid, dan zal je je ware natuur realiseren. Als je mind standvastig is met de toegewijde kracht verkregen door yoga en je richt je adem naar het midden tussen je wenkbrauwen, zal je het onbegrensde stralende Zelf bereiken.

11. Ik zal je in 't kort iets vertellen over 'het Zelf', dat wat door de Veda's beschreven wordt en dat gerealiseerd wordt door hen die onthecht zijn en een leven leiden van zelfstudie en discipline.

12. Schakel je zintuigen uit, trek je mind terug in het hart, breng je adem naar de kruin van je hoofd en houd die daar door middel van yoga terwijl je de lettergreep Om chant...de lettergreep Om is 'het Zelf'. Als je dan je lichaam loslaat zal je je één-zijn met Mij realiseren. Een mind die constant niets anders ziet dan Mij zal Mij gemakkelijk realiseren. Als je Mij met succes realiseert zal je geen geboorte vol beperking en lijden meer kennen. Eens je het niveau hebt van de Schepper zal je terug naar de aarde komen vanaf eender welke wereld waar wezens bestaan. Maar je zal niet herboren worden in onwetendheid omtrent het Zelf als je Weet wie Ik ben.

Het Onmanifeste

17. Eén dag in het leven van de Schepper duurt duizend eonen en zo ook één nacht. Aan het begin van de dag ontstaan alle dingen en wezens uit het Onmanifeste en worden manifest. En als de nacht valt, lossen zij terug op in het Onmanifeste. Maar eeuwig Bewustzijn is voorbij het Manifeste en het Onmanifeste. Het verandert niet wanneer alle wezens vernietigd zijn. Het is dat wat gekend moet worden. Als je 'Het' realiseert zie je jezelf niet langer als een begrensd wezen. 'Het Zelf' is grenzeloos en kan bereikt worden door zuivere toewijding aan 'het Zelf' alleen. Het is dat waarin alle wezens geworteld zijn en waarvan iedereen doordrongen is.

Twee Wegen

23. Oh Arjuna, Ik zal je het pad beschrijven waarlangs yogi's gaan en terugkeren en het pad waarlangs yogi's gaan en niet terugkeren

24. Zij die op het Zelf mediteren reizen gedurende zes maanden door het land van de god van vuur, de god van licht en tijd, de god van de dag en de god van de heldere veertien dagen en bereiken (de verblijfplaats van) het Zelf. Maar de yogi wiens mind afgeleid is reist gedurende zes maanden door het land van de god van rook, de god van de nacht, de god van de duistere veertien dagen tijdens dewelke de zon in het zuiden staat. Hij of zij verkrijgt de wereld van de maan en komt terug naar de aarde. Het is bekend dat zowel het donkere als het heldere pad eeuwig zijn. Door het heldere pad wordt men bevrijd en komt men niet meer terug, door het andere pad komt men opnieuw terecht in ingeperktheid. Laat je niet in verwarring brengen nu je deze twee paden kent. Daarom, moge je altijd standvastig blijven in yoga, Arjuna. Hij die dit weet, hoeft niet langer de geboden van de

Veda's aangaande de vruchten van acties, rituelen, disciplines en liefdadigheid te volgen en bereikt het allerhoogste, de plaats waar ik mij ophoud.

Hoofdstuk 9 ***De Koning der Geheimen***

1. Krishna sprak: "Omdat je hart zuiver is zal ik je helder en in detail de geheime en directe kennis uitleggen die je zal vrijwaren van alles wat ongunstig is. Deze kennis die gemakkelijk tot stand wordt gebracht, koning van alle kennis en geheimen, is niet in tegenstrijd met dharma. Het is de allerbeste loutering. Zij die geen geloof/vertrouwen hebben in Zelf-kennis zullen Mij niet realiseren en blijven gevangen in de draaikolk van samsara.

4. Ik kan niet ervaren worden en toch doordring Ik het hele universum. Alle dingen zijn in Mij geworteld maar Ik ben vrij van alles. Geen enkel wezen bestaat in Mij. Ook al creëer Ik alle dingen en wezens en houd Ik alles in stand, Ik sta los van alles...zo is mijn natuur. Zoals de wind reist door heel de ruimte, zo leven en bewegen alle wezens in mij.

Het Onmanifeste

7. Aan het einde van de schepping-cyclus keren alle wezens terug naar het Onmanifeste en door mijn wil komen zij aan het begin van de schepping-cyclus van daaruit weer vrij. Met de hulp van het door Mij gecontroleerde Onmanifeste, creëer Ik alle wezens elke keer weer, ongeacht hun wensen. Oh! Arjuna, karma's binden mij niet. Ik ben niet met ze verbonden en ben ongevoelig voor ze. Omdat Ik schijn op het Onmanifeste, worden bewuste wezens en niet-bewuste objecten gecreëerd die onderhevig zijn aan constante verandering.

Aanbidding van Vormen

11. Als ik in een lichaam vertoef realiseren mensen zich niet dat Ik de onbegrensde Heer ben van alle dingen.

12. Agressieve, goddeloze, ego-centrische mensen met hun blik afgekeerd van de zon, hopen tevergeefs dat de resultaten van hun handelingen hen zullen bevredigen; door een gebrek aan onderscheidingsvermogen jagen zij ontelbare soorten kennis na. Maar edele zielen met spirituele neigingen stemmen hun mind af op mij en gaan oprecht naar Mij op zoek omdat zij weten dat Ik de onvergankelijke bron ben van alles. Omdat zij Mij zien en eren zoals Ik ben, aanbidden zij Mij oprecht, in overgave en met vastberaden inspanning om zich met Mij te verenigen. Zij aanbidden mij niet alleen omdat zij mij zoeken als de Ene, maar zij verheerlijken mijn veelvuldige vormen, wetend dat deze vormen niet van mij gescheiden zijn.

16. Ik ben het rituele offer en het offer-vuur. Ik ben de offergaven, de heilige gezangen en degenen die zingen. Ik ben moeder en vader van het Universum. Ik ben de niet-veroorzaakte oorzaak. Ik voed en onderhoud alle dingen. Ik ben datgene dat moet gekend worden en de grote zuiveraar van alles. Ik ben OM en Ik ben de Veda's. Ik ben degene die alle dingen voedt en in stand houdt. Ik ben de vrucht van elke handeling en degene die de vruchten geeft. Ik ben de getuige en datgene waar alles naar streeft. Ik ben toevlucht en vriend voor iedereen. Uit Mij komt de hele schepping voort en in Mij lost zij op. Alles wortelt in Mij. Ik ben het onvergankelijke zaad. Ik ben de warmte in de zon. Ik houd de regen vast en laat hem vrij. Ik ben de dood en de onsterfelijkheid. Ik ben de oorzaak en het gevolg. Oh! Arjuna.

20. Degenen die zich met mij verzoenen door middel van religieuze rituelen, degenen die de nectar offeren en gezuiverd zijn van hun zonden gaan naar hemelse sferen waar zij genieten van de vruchten van hun deugdzaam daden. Zij genieten tot hun goed karma uitgewerkt is en keren dan terug naar samsara, de wereld van komen en gaan. Maar zij die onderzoek doen naar Mij en begrijpen dat zij niet-gescheiden zijn van Mij, verwerklijken hun één-zijn met Mij. **Ik bescherm wat zij bereiken en naar waarde schatten.**

24. Arjuna, zelfs zij die vol vertrouwen andere goden aanbidden, aanbidden mij zonder dit te weten. Ik ontvang de offergaven van alle rituelen omdat ik de enige Heer ben. Omdat zij niet weten wie zij in werkelijkheid aanbidden, komen zij niet tot Mij. Als zij de goden aanbidden gaan zij naar de wereld van de goden. Als zij de voorouders aanbidden gaan zij naar de wereld van de voorouders. Aanbidders van de geesten gaan naar de geestenwereld maar zij die Mij aanbidden en Mij zoeken, bereiken Mij.

27. Ik neem vreugdevol een offer aan dat gegeven wordt met een zuiver hart, ook al is het heel eenvoudig: een blad, een bloem, een vrucht, zelfs een druppel water. Wat je ook doet, wat je ook eet, wat je ook geeft, gelijk welke rituelen je uitvoert of welke religieuze discipline je volgt, Arjuna, doe het alsjeblieft als een offergave aan Mij. Dit zal je bevrijden van gewenst en ongewenst karma. Deze karma yoga houding zal je mind de kracht geven om te onthechten en je zal tot Mij komen.

29. Ik ben dezelfde in alle wezens. Ik minacht niemand en heb ook geen favorieten, maar zij die mij met toewijding zoeken weten dat zij in mij bestaan en Ik in hen. Zelfs zondaars die weten dat zij niet van mij gescheiden zijn zouden moeten gerespecteerd worden omdat hun begrip helder is. Met dit non-duaal inzicht conformeert de mind zich snel aan de dharma en wordt vredig. Je kan met zekerheid aannemen dat iedereen die mij oprecht is toegewijd nooit vernietigd zal worden. Ja werkelijk, zelfs vrouwen, zakenmensen, de lagere kasten of zij die geboren zijn in families van onfatsoenlijk gedrag die toevlucht nemen in mij zullen uiteindelijk erkennen wie Ik ben. Om niet te zeggen hoe makkelijk het is voor hen die in gunstige omstandigheden zijn geboren. Als je jezelf ontdekt in deze vergankelijke ongelukkige wereld, moge je dan naar Mij op zoek gaan. Moge je jezelf wijden aan het realiseren van wie Ik ben, offer je acties aan Mij en laat de resultaten van je

acties aan Mij over. Als je begrijpt dat ik het enige begeerde doel ben en jezelf op deze wijze voorbereid, zal je enkel Mij bereiken.

Hoofdstuk 10

De Glorie/De Heerlijkheid van het Zelf

1. Krishna sprak: “Daar jij vreugde vindt in wat ik zeg zal ik je mijn grenzeloze luister onthullen. Omdat Ik de niet-veroorzaakte oorzaak ben begrijpen noch de goden noch de wijzen hoe Ik mijn luister in deze wereld zichtbaar maak. De niet-misleide sterveling die Mij kent als ongeboren, voorbij oorzaak en gevolg, en als de onbegrensde Heer van de wereld, wordt bevrijd van verdienste en blaam.

4.5. Het vermogen om te begrijpen, kennis, vrijheid van waanvoorstellingen, het vermogen zich aan te passen, zelfbeheersing, waarheidlievendheid, terughoudendheid, de mogelijkheid om helder te denken, vreugde, schepping, vernieling, angst en vrijheid van angst, geweldloosheid, gelijkmoedigheid, tevredenheid, religieuze discipline, liefdadigheid, beroemdheid en eerloosheid komen van Mij alleen.

6. De zeven oude zieners en de vier oervaders wiens minds in mij zijn besloten, werden uit mijn mind geboren. Alle levende wezens komen voort uit hun minds. Als je deze luister van mij ziet in deze wereld, dan is er geen twijfel over dat jouw begrip van Mij standvastig is. Jij bent wijs als je Mij ziet als de schepper en instandhouder van alles.

9. Zij wiens mind constant op Mij gericht is, die leven volgens hun inzichten, die elkaar onderrichten en continu over Mij spreken zijn altijd tevreden omdat zij in Mij opgaan. Ik verleen het inzicht van non-dualiteit aan hen die mij zoeken met liefde en diepe betrokkenheid. Uit mededogen doof Ik de donkere gedachten van begrensdeheid met het licht van de Kennis van het Zelf”.

12. Arjuna sprak: “Oh! Krishna, U bent grenzeloos Bewustzijn, het licht der lichten, de grote zuiveraar. De wijzen en de goden zeggen dat U hun bron bent...eeuwig, transcendent, ongeboren en alles doordringend...net zoals U het zelf hebt gezegd. Alles wat U mij tot nu toe hebt verteld geloof ik. Noch de goden noch de demonen weten wie U bent. U weet wie U bent met behulp van Uw eigen mind. U bent waarlijk de allerhoogste, de schepper en heerser van alle wezens, de goden inbegrepen. Alleen U bent bekwaam om de grootsheid van Uw uitzonderlijke luister te onthullen. Wat is de beste manier om op U te mediteren, O grootste onder de yogi's? Daar ik nog steeds niet overtuigd ben, zou U mij Uw wonderen en luister gedetailleerder willen beschrijven.”

19. Krishna sprak: “Omdat er eindeloos veel zijn, zal ik enkel de belangrijkste opnoemen.

20. Ik ben de heer van de slaap, Oh! Arjuna. Mediteer op Mij als jou eigen Zelf, omdat Ik degene ben die in de harten van alle wezens verblijf, alles scheppend, in stand houdend en vernietigend.

Onder de Aditya's ben Ik Vishnu; onder de stralenden ben Ik de Zon, degene die straalt. Onder de Maruts, ben Ik Marici; onder de stralenden van de nacht ben Ik de Maan. Onder de Veda's ben Ik de Samaveda; onder de goden ben Ik Indra; onder de zintuigen ben Ik de mind, en in het Subtiele lichaam ben Ik het intellect. Onder de Rudras ben Ik Sankara; Ik ben Kubera onder de yaksas en ksasas. Onder de Vasus ben ik Vuur. Ik ben Meru onder de bergen met eeuwige sneeuw.

Arjuna, herken Mij in Brhaspati, de hoogste onder de priesters. Bij de opperbevelhebbers ben Ik Skanda; onder de wateren ben Ik de oceaan; bij de wijzen ben Ik Bhrgu, onder de woorden ben Ik de lettergreep Om, onder rituelen ben Ik japa en onder de bergen ben Ik de Himalayas. Ik ben de heilige banyan onder de bomen en bij de hemelse wijzen ben Ik Narada. Onder de gandharvas ben Ik Citraratha en bij de siddhas ben Ik de wijze Kapila. Moge jij Mij, Uccaisravas herkennen tussen de paarden en Airavata tussen de olifanten die beide, door toedoen van goden en demonen, verschenen uit de gekarnde melkachtige oceaan. Bij de mensen ben Ik de koningen. Onder de wapens ben Ik Vajra; tussen het vee ben Ik de wens-ervullende koe. Ik ben Kandarpa, de God van Liefde die kinderen voortbrengt. Tussen de gifslangen ben Ik Vasuki. En Ik ben Ananta onder de veelkoppige slangen. Ik ben Varuna onder de water goden; onder de voorvaders ben ik Aryama; Ik ben de Dood onder hen die discipline afdwingen. En Ik ben Prahlada onder de daityas, de asuras geboren uit Diti. **Onder dingen die Denken ben Ik Tijd** en bij wilde dieren ben Ik de leeuw. Ik ben de arend bij de vogels. Ik ben de zuiverende lucht. Ik ben Rama onder de strijders. En onder de vissen ben Ik walvis; bij de rivieren ben Ik Ganga. Ik ben waarlijk het begin, het midden en het einde van de Schepping, Arjuna.

Bij de wetenschappen ben Ik de kennis van het Zelf. Bij de redenaars ben Ik de redevoering die naar waarheid leidt. Onder de letters ben Ik 'a' en Ik ben de Dvandva van de samengestelde woorden; Ik ben waarlijk eeuwige tijd. Ik ben de alles doordringende schenker van de resultaten van alle acties. Ik ben de Dood die alles wegneemt en Ik ben de oorzaak van welzijn/geluk voor hen die nog komen. Onder de vrouwelijke woorden ben Ik beroemdheid, rijkdom, spraak, geheugen, intelligentie, geestkracht en gelijkmoedigheid. Zo ook ben Ik Brhatsama onder de samas, Gayatri onder de versen; onder de maanden ben Ik Margairsa (november/december) en onder de seizoenen ben Ik de lente. Ik ben het dobbelspel onder de dingen die bedriegen; van de prachtige dingen ben Ik de stralende schoonheid. Ik ben de triomf van de winnaar. Ik ben de helderheid in de denkers. Bij degenen die een contemplatieve natuur hebben ben Ik sattva. Bij de Yadavas ben Ik Krishna en bij de Pandavas ben Ik Arjuna. Onder de zieners ben Ik Vyasa en de leermeester Usana onder de wijzen. Ik ben de discipline in de ordehandhavers. Ik ben de dharmische orde waardoor succes mogelijk is. Ik ben stilte onder de geheimen. Bij degenen die weten ben Ik dat weten. En Ik ben de oorzaak van alle dingen. Niets bewusts of onbewusts kan zonder mij bestaan.

40. Mijn buitengewone glorie is zonder einde, Arjuna. Ik heb slechts enkele belangrijke zaken opgesomd. Gelijk welke roemrijke zaak, gelijk wat waardevol is, voornaam of machtig, alles onthult niet meer dan een fractie van mijn heerlijkheid. Strikt genomen, Arjuna, heeft zo'n korte lijst weinig nut daar Ik de hele schepping doordring met slechts één miniem sprankje van mijn Bewustzijn”.

Hoofdstuk 11

Visioen/Mentale Voorstelling van de Kosmische Vorm

1. Arjuna sprak: "Uw woorden van mededogen over de natuur van het allerhoogste Zelf hebben mijn begoocheling verdreven, Mijn Heer. U hebt het scheppen en het vergaan van de dingen en uw eeuwige grootsheid in detail beschreven. Ik ben ervan overtuigd dat U uzelf correct hebt beschreven, maar nu zou ik graag Uw goddelijke vorm als Heer van alle dingen en levende wezens zien. Als het mogelijk is om Uw onvergankelijke Zelf te onthullen, wilt U dat dan nu doen alstublieft".

8. Krishna antwoordde: "Omdat het voor jou niet mogelijk is om te zien met gewone ogen, zal Ik je nu een speciaal oog geven, één dat het je mogelijk zal maken om al mijn glorie te zien!".

9. De Ene door wiens genade alle lijden vernietigd wordt, toonde zijn transcendente vorm als de onovertroffen Heer van alle dingen en zei: "Aanschouw honderden, en duizenden van mijn verschillende goddelijke vormen in vele gedaanten en kleuren! Aanschouw de kracht van alle elementen: aarde, wind, vuur en lucht. Observeer de zon, maan en sterren en al de subtiele energieën spelend in het universum, ontelbare wonderen die nooit eerder werden getoond! Zie hoe alle dingen in beweging en in rust verenigd zijn in mijn onbegrensd lichaam...en alles wat je nog zou willen zien".

10. Arjuna zag het oneindige lichaam van Krishna gezalfd met pasta van sandelhout, versierd met hemelse gebedsnoeren en schitterende sieraden. Hij aanschouwde ontelbare gezichten die in alle richtingen keken, elk gezicht met talloze monden en ogen. Hij zag miljoenen handen hooggeheven die wonderlijke voorwerpen en buitengewone wapens vasthielden. Zo duizend zonnen tegelijk zouden opkomen aan de hemel dan zou hun straling slechts een zwakke afspiegeling zijn van de schittering van het Zelf.

13. Arjuna zag een oneindige verscheidenheid aan voorwerpen, als één verenigd in het lichaam van de Heer. Overweldigd door ontzag kreeg hij kippenvel, en met zijn hoofd gebogen en handen in Namasté gevouwen, sprak hij volgende woorden: "In Uw lichaam, Oh Heer, zie ik de kracht van de natuur, de talloze wezens van de wereld, de Schepper op Zijn lotus troon, de hemelse wijzen en de stralende engelen. U hebt eindeloze vormen met oneindige armen, benen en monden en ogen die in alle richtingen kijken. Er is geen begin, geen midden en geen einde aan Uw kosmische vorm. Ik zie U met een gouden kroon bezet met juwelen, een scepter en een discus in een vlamme gloed van Bewustzijn, zo schitterend dat ik nauwelijks naar U kan kijken. U kunt niet op dezelfde wijze gekend worden als die waarop men objecten kent.

18. Ik kan u nu volledig naar waarde schatten als het onvergankelijke, grenzeloze Zelf, de Ene die moet worden gekend. U draagt de hele wereld en toch wordt U er niet door beïnvloed. U geeft en behoedt de eeuwige morele en fysische wetten volgens dewelke de schepping werkt. U bent

eeuwig volmaakt bestaan. U hebt geen begin, geen midden of einde. Uw eindeloze armen omhelzen alle dingen. De zon en de maan zijn Uw ogen, en Uw gezicht, stralend door het vuur van Bewustzijn, verlicht de hele kosmos. U doordringt de ruimte tussen hemel en aarde en alle richtingen. De drie werelden sidderen bij het zien van deze wonderlijke beangstigende vorm van U.

21. Waarlijk, de hemelse heerscharen gaan in U binnen. Sommige zijn bevreesd en bidden met gevouwen handen. Grote wijzen en yogi's prijzen U overvloedig. De vijf elementen, de zon, maan en sterren, de engelen, beschermers van het universum, goddelijke genezers, de vaders, de Zelf-gerealiseerden en zelfs atheïsten staren U aan met verbazing. Het zien van Uw ongelooflijke vorm met veel gezichten, ogen, handen en voeten brengt grote vrees teweeg bij mensen, O machtigarmige...mij in het bijzonder!

24. U kunt zich niet voorstellen hoe beangstigend het is om iemand te zien die zo enorm groot is dat hij de hemelen overstijgt, iemand met miljoenen verslindende monden en ogen die branden met het vuur van Bewustzijn. Het is zeer onrustwekkend en ik kan mijzelf niet beheersen. Deze ontzagwekkende monden met enorme uit-stekende slagstanden, die alles verslinden dat in het zicht komt, brengen mij volledig in verwarring. Alstublieft, Heer, wees genadig!

26. Uw gulzige monden verslinden begerig alle zonen van Dhritarastra, Bhishma, Drona en Karna en alle andere koningen. Sommigen zitten vast tussen uw tanden, hun hoofd verpletterd door uw sterke kiezen. Zoals gezwollen rivieren in de oceaan stromen of verwarde motten zichzelf verschroeien in een vuur, vliegen deze grote helden...en inderdaad alle levende wezens...geesteloos in uw begerige monden. U verzwelgt hen allen en blijft likkebaarden terwijl het universum door Uw heldere gruwelijke vlammen wordt verbrand. Ik groet U eerbiedig, Oh, Allerhoogste onder de goden! Zeg mij alstublieft wie het is die deze afschrikwekkende vorm draagt. Wees genadig en neem dit visioen weg. Ik begrijp niet waarom U mij dit laat ervaren."

32. Krishna antwoordde: "Ik ben Tijd. Ik breng verwoesting aan in de werelden. Ook zonder dat jij hen doodt, zijn de strijders van het andere leger veroordeeld. Sta daarom op en versla hen! Vernietig je vijanden en geniet van een welvarend koninkrijk. Wees het instrument van mijn verwoesting. Drona, Bhishma, Jayadratha en Karna en alle strijders zijn zo goed als dood. Vrees niet en vecht!"

36. Arjuna groette Krishna eerbiedig met gevouwen handen en trillende ledematen en sprak met door emotie verstikte stem: "Het is zeer begrijpelijk, Krishna, dat de wereld juicht en lofzangen zingt om U te prijzen. Démonen vluchten in angst en de heiligen loven Uw heerlijkheid. Oh Heer, zij zouden zich aan U moeten overgeven want U bent zelfs groter dan de Schepper. U bent de God aller goden, degene in wie de werelden bestaan, voorbij oorzaak en gevolg. U was hier voor de Schepping en nu vult U de Schepping met 'Zijn'. Alles lost in U op. U bent degene die weet en dat wat moet geweten worden en de ultieme plaats om te zijn. Uw vormen zijn zonder einde.

39. U bent de Heer van de Winden, Heer van Dood, Heer van Vuur, Heer van Water, de bevelhebbende godheid van de maan. U bent de Schepper en de niet-geschapen Schepper van de Schepper. Duizend maal eer en glorie aan U! Duizend maal gegroet! Ik buig voor U. Ik buig achter U en aan alle kanten. U hebt oneindige alles doordringende macht. U bent alles.

41. Vergeef mij alstublieft elke lichtzinnige opmerking of minachting of ongepaste kwinkslagen die ik maakte toen ik nog niet wist wie U was. U bent moeilijk te kennen. Uw heerlijkheden zijn ongeëvenaard. U bent de vader van alles wat beweegbaar en niet beweegbaar is. U bent de eerste leraar. Niemand in de drie werelden is aan U gelijk, noch is er iemand groter dan U. Daarom, zegen mij en vergeef mij zoals een vader zijn zoon vergeeft, een vriend een vriend, iemand die liefheeft zijn geliefde.

45. Oh Heer, ik weet mij gelukkig omdat ik gezien heb wat niemand tot nu toe gezien heeft maar ik ben ook overweldigd door vrees. Neem alstublieft die welgevallige vorm weer aan en verschijn voor mij met Uw kroon en scepter en discus in Uw handen, Oh U die ontelbare vormen hebt!”

47. Krishna sprak: “Omdat jij mijn vriend bent heb ik mijn oorspronkelijke schitterende vorm voor de eerste keer onthuld. Niet door studie van de Veda’s of religieuze rituelen, noch door menslievendheid of door strenge ontberingen kan iemand anders dan jij mij in deze vorm zien, Oh dapperste van de Kurus. Wees niet bevreesd en verward door deze ontzagwekkende vorm van mij. Aanschouw Mij nu in mijn normale vorm.”

50. Toen verscheen Krishna terug in zijn menselijke gedaante en Arjuna voelde zich weer vol vreugde.

52. Krishna vervolgde: “ Jij hebt datgene aanschouwd wat heel moeilijk te zien is. Zelfs de goden verlangen naar dit visioen. Zoals Ik net zei, Ik kan niet aanschouwd worden in deze vorm door middel van studie van de Veda’s, ascetische oefeningen, liefdadigheid of aanbidding. Jij alleen hebt Mij op deze wijze aanschouwd. Maar met toewijding en volledige overgave is het mogelijk te zien en te weten en in Mij op te gaan. Zij die hun handelingen geheel aan Mij wijden omdat Ik hun enige doel ben, zij die vrij zijn van gehechtheid en afkeer zullen realiseren wie Ik ben.”

Hoofdstuk12

Devotie

1. Arjuna sprak: “Welke toegewijde heeft het beste begrip van Yoga: degene die op U mediteert als een persoonlijke god in Uw goddelijke vorm of degene die U ziet als onpersoonlijk, niet onderworpen aan vergankelijkheid en niet beschikbaar voor objectivering?”

2. Krishna antwoordde: “Zij die hun mind en hart altijd op mij gericht houden met niet aflatende concentratie en vertrouwen zijn de beste.

3. Aannemend dat zij hun zintuigen beheersen, alles beschouwen met gelijke visie en vreugde vinden in het welzijn van alle wezens, zullen zij die contempleren - op Dat wat niet onderworpen is aan vergankelijkheid, wat onbeschrijfelijk is, wat niet belichaamd kan zijn, wat alles doordringend is, wat geen voorwerp van overdenking is, wat onbeweeglijk in Maya verblijft en eeuwig is - Mij ook realiseren. Maar zij worden met groter tegenspoed geconfronteerd omdat zij zich identificeren met het lichaam.

6. Echter, de weg is makkelijker voor hen die alleen Mij verlangen, consequent al hun handelingen opdragen aan Mij en hun mind alleen op Mij gericht houden. Ik bevrijd hen snel van de oceaan van leven en dood. Als je hart zich aan mij vastklampt en je intellect voortdurend onderzoek naar Mij doet, dan is er geen twijfel over dat je in Mij alleen zult wonen.

9. Als je echter niet in staat bent om je mind voortdurend geabsorbeerd te houden in Mij, tracht mij dan te bereiken door de yoga van constante beoefening. In het geval dat je niet de capaciteit hebt om yoga te beoefenen, wees mij dan dienstbaar door al je handelingen aan Mij te offeren. Je zult slagen. En ben je niet in staat om dit te doen, neem dan toevlucht in Mij en oefen je mind in het opdragen van de vruchten van al je handelingen aan Mij.

12. Kennis is zeker beter dan handelen en meditatie is superieur aan kennis maar afzien van de vruchten van handelen is beter dan meditatie omdat op afzien van de vruchten van handelen onmiddellijk vrede volgt.

De Toegewijde die het Zelf realiseerde.

13. Degene die anderen niet haat, die vriendelijk is, mededogend en zich aanpast, die vrij is van trots, bezitsdrang en het 'ik-gevoel' en gelijkmoedig blijft in gunstige en ongunstige omstandigheden, die tevreden is met wat hij of zij is en heeft, die zelfbeheersing heeft en wiens intellect constant onderzoek doet naar Mij...is Mij dierbaar.

15. Degene door wie mensen niet in verwarring raken en die zich niet in verwarring laat brengen door mensen en die niet beïnvloed wordt door euforie, onverdraagzaamheid, vrees en angst...is Mij dierbaar.

16. Degene voor wie de wereld niet terugdeinst, noch wie niet terugdeinst voor de wereld, wie onafhankelijk is en stabiel, geen handelingen onderneemt in eigen voordeel, wie niet afgeleid wordt door vreugde, kwaadheid of angst, niet uit zijn of haar evenwicht wordt gebracht door goed en slecht karma en onverschillig blijft voor het bevredigen van zijn of haar wereldlijke verlangens...is Mij dierbaar.

18. Degene die vriend en vijand gelijk behandelt, succes en mislukken bekijkt in hetzelfde licht, die onveranderd blijft wanneer hij of zij wordt geëerd of te schande gemaakt, die plezier en pijn, hitte en kou gelijk bekijkt, en die vrij is van objecten...is Mij dierbaar.

19. Zij die hun spraak beheersen, tevreden zijn met gelijk wat komt, die geen verblijfplaats in bezit hebben, wiens kennis van het Zelf standvastig is en die Mij toegewijd zijn...zijn Mij dierbaar.

20. Deze mensen vol vertrouwen wiens levens in harmonie zijn met de dharma en wiens levens op Mij gericht zijn...zijn Mij zeer zeer dierbaar.

Hoofdstuk 13 **De Kenner en het Gekende**

1. Arjuna sprak: "Wat is het veld en wat is de kenner van het veld? Wat is het middel tot kennis en wat moet gekend worden?"

2. Krishna sprak: "Dit lichaam is materie en wordt het 'veld' genoemd. Het Zelf, Bewustzijn, is de kenner van het veld. Ik ben de Kenner van het lichaam en van alle lichamen. Het Zelf kennen is beide kennen, het veld en de Kenner van het veld.

4. Ik zal nu kort de aard van het veld beschrijven, de veranderingen die erin plaatsvinden en waaruit het voortkomt. Ik zal ook de Kenner en zijn vermogens beschrijven. Via de mantra's van de Vedische zieners kun je Het op verschillende manieren leren kennen. En het wordt inderdaad uitgelegd in de verzen van de soetra's over Brahman, die 'Het' helder openbaren door middel van redenering en gevolgtrekking.

6. De vijf subtiele elementen, ego, intellect en het Onmanifeste, de mind, de tien zintuigen en hun objecten vormen de structuur van het veld. Verlangen, afkeer, plezier, pijn, het fysieke lichaam en bewuste kennis...zijn modificaties in het Veld.

Behalve de hierna volgende modificaties is al het andere onwetendheid: vastberadenheid, afwezigheid van verwaandheid en hypocrisie, geweldloosheid, aanpassingsvermogen, oprechtheid, eerbied voor de leraar, zuiverheid, standvastigheid, zelfdiscipline, onthechting ten opzichte van de objecten der zintuigen, afwezigheid van verwaandheid, helder inzicht in de gebreken van pijn, geboorte, dood, ouderdom en ziekte, afwezigheid van bezit, afwezigheid van overmatige genegenheid voor familie, seks en huis, gelijkmoedigheid in winst en verlies, niet-aflatende toewijding aan Mij, liefde voor alleen-zijn, desinteresse in het sociale leven en voortdurend nastreven van Zelf kennis.

12. Het Zelf, puur Bewustzijn, zonder begin of einde, bestaand noch niet-bestaand als object... dat is wat gekend moet worden. Zijn handen en voeten zijn overal, overal heeft Het ogen die zien, minds die denken en monden die spreken. Het luistert overal. Het is in alles en doordringt alles. Hoewel vrij van zintuigen doorstraalt Het alle zintuiglijke organen. Het is met niets verbonden maar steunt en onderhoudt alles. Het staat los van de drie guna's en is tegelijkertijd hun wezen.

15. Dit Zelf dat moet gekend worden is in alle wezens en toch ook buiten hen. Het beweegt zonder te bewegen. Te subtiel om te worden waargenomen is Het het meest nabije van het nabije. Het is ondeelbaar maar lijkt uit delen te zijn gemaakt. Het creëert, onderhoudt en verslindt alle wezens. Als Licht der lichten, is 'Het' voorbij onwetendheid. Het is wat waard is gekend te worden. Het is Weten, middel tot Weten en het object van Weten. Het is aanwezig in de harten en minds van alle wezens.

18. Ik heb nu kort het veld, de Kenner van het veld en dat wat moet gekend worden beschreven. Wie dit helder begrijpt en er met toewijding aan werkt, zal Mij realiseren. **Je moet ook weten dat het veld en de Kenner zonder begin zijn en dat de vormen die in het veld komen en gaan, ontstaan uit het veld alleen.** Het veld brengt het fysieke lichaam en zijn hulpmiddelen voort. De Kenner maakt het mogelijk om plezier en pijn te ervaren. Omdat degene die ervaart uit het veld voortkomt, geniet hij van de wisselende vormen en eigenschappen van het veld. Gehechtheid aan de eigenschappen is de oorzaak voor geboortes in hogere en lagere lichamen. Degene die het lichaam aanneemt is het grenzeloze Zelf, de ziener, degene die ondersteunt, onderhoudt en geniet.

23. Ongeacht je levensstijl word je niet herboren als je de aard van het veld en zijn kenner begrijpt. Sommigen realiseren het Zelf door meditatie door middel van een gezuiverde mind, sommigen door onderzoek op basis van het middel tot kennis, sommigen door karma yoga. Weer anderen realiseren het Zelf door toepassing van wat ze hebben gehoord van gekwalificeerde leraren. Levende en niet-levende dingen worden geboren omdat de Kenner het veld belicht.

27. Degene die het Zelf ziet, onveranderlijk te midden van het veranderende veld, alleen hij ziet. Zie je het Zelf gelijkelijk in alle dingen, dan zal je niet van het pad vallen dat leidt naar Zelf realisatie. Als je begrijpt dat het veld alleen verantwoordelijk is voor actie en dat het Zelf geen doener is, dan ken je de waarheid. Bevrijding is helder zien dat de vele wezens en objecten in het veld projecties zijn van het non-duale Zelf. Ook al neemt Het een lichaam aan, het Zelf, onbegrensd Bewustzijn, handelt niet. Net zoals subtiele, alles doordringende ruimte niet aangetast wordt door dat wat er zich in afspeelt, wordt het Zelf niet beïnvloed door de wisselende vormen in het Zelf. Net zoals de zon de hele wereld belicht, belicht het Zelf het hele veld. Het inzicht dat onderscheid weet te maken tussen het veld en de Kenner *is bevrijding*.

Hoofdstuk 14 **De Drie Guna's**

1. Krishna sprak: "Zelf-kennis is de meest verheven vorm van kennis omdat ze het Zelf bevrijdt van gehechtheid aan het lichaam. Zij die Mijn non-duale natuur hebben gerealiseerd worden niet geboren op het ogenblik van schepping, en zij sterven niet wanneer de wereld uiteenvalt.

3. Als ik het Onmanifeste belicht worden alle wezens geschapen. Gelijk via welke moeder men wordt geboren, Arjuna, het Onmanifeste is de moeder en Ik ben de vader.

5. Drie kwaliteiten geven kleur aan het Onmanifeste en binden het Zelf aan het lichaam: sattva, rajasa en tamasa.

6. Sattva, Bewustzijn van aard, bindt door gehechtheid aan geluk, zuiverheid, schoonheid en kennis. Rajas kleurt de mind met passie en gehechtheid en kwelt het Zelf met een dwingende nood aan actie. Tamas, het kind van onwetendheid, verwart en misleidt het Wezen in het lichaam. Het versuft de mind en bindt door slaap, traagheid, onverschilligheid en luiheid. Sattva veroorzaakt afhankelijkheid van plezier, rajas van actie en tamas van apathie.

10. Waar sattva overweegt, trekken rajas en tamas zich terug. Waar rajas overweegt trekken sattva en tamas zich terug. En waar tamas overweegt trekken sattva en rajas zich terug.

11. Als de zintuigen en de mind bijzonder bewust zijn en in staat zijn tot helder inzicht, dan heeft sattva het overwicht. Als rajas overweegt wordt het Inhuizige Zelf overgenomen door extroversie, hebzucht, rusteloos hunkeren en een intens verlangen naar vermaak. Duisternis, inactiviteit, verwardheid en lethargie worden ervaren waar tamas overheerst.

14. Als sattva de overhand heeft op het ogenblik dat het lichaam sterft, dan gaat het Inhuizige Zelf naar de zuivere wereld van degenen die de waarheid kennen. Als rajas de overhand heeft op het ogenblik dat het lichaam sterft wordt het Inhuizige Zelf herboren als een doener, gebonden aan karma. Heeft tamas de overhand in het ogenblik van de dood dan wordt het Inhuizige Zelf herboren zonder onderscheidingsvermogen.

16. Sattva brengt deugdzaam handelingen voort, gemotiveerd door een zuivere mind vrij van pijn. Pijn en verdriet komen voort uit rajas en onwetendheid wordt veroorzaakt door tamas. Uit sattva ontstaat kennis en wijsheid, uit rajas hebzucht. Apathie, onwetendheid en misleiding komen voort uit tamas. Zij die sattva cultiveren, evolueren in positieve zin, zij die rajas cultiveren, blijven zoals ze zijn en zij die tamas cultiveren ontaarden.

19. Als de Ziener de guna's ziet als de doener en zich realiseert dat het niet door de guna's gebonden is, bereikt het vrijheid. Ontstijgend aan de drie guna's - die oorzaak zijn van het lichaam - wordt het Belichaamde Zelf bevrijd van geboorte, dood, ouderdom en verdriet en realiseert zijn onsterfelijke natuur".

De Zelf Gerealiseerde Persoon

21. Arjuna sprak: "Waaraan herkent U mensen die aan de guna's ontstegen zijn, Oh! Heer?"

22. Krishna antwoordde: "Zulke mensen hebben geen afkeer van gelijk welke gemoedstoestand... zelfs tamas...als dat overheerst. Noch verlangen zij naar enige gemoedstoestand wanneer die voorbij is.

23. Zij laten zich niet beïnvloeden door hun neigingen maar blijven standvastig in Bewustzijn, begrijpend dat de guna's de acties veroorzaken. Zij bezien gunstige en ongunstige omstandigheden gelijk, staan stevig in Bewustzijn als Bewustzijn en zien geen verschil tussen een kluit aarde en een klomp goud. Zij gaan geen verplichtingen meer aan, blijven onberoerd bij lof en blaam en maken geen verschil tussen een vriend en een vijand. Zij die Mij zoeken en Mij toegewijd zijn met niet aflatende overgave, ontstijgen aan de guna's en hebben de kwaliteiten om het Zelf te realiseren.

27. Waarlijk, In Mij verblijft het grenzeloze onsterfelijke Zelf, het eeuwige dharma en die gelukzaligheid die niet aan verval onderhevig is.

Hoofdstuk 15 **Het Allerhoogste Zijn**

1. Krishna sprak: “Maya is als een grote onvernietigbare boom met zijn wortels in Bewustzijn, met takken die ver omlaag reiken tot in de wereld van mensen. De Veda’s zijn de bladeren. Degene die hem kent, kent de Veda’s. Gevoed door de guna’s spreidt zijn gebladerte zich zowel naar beneden als naar boven. De objecten der zintuigen zijn de knoppen. Fijnere wortels groeien omlaag in de wereld der mensen, hen bindend aan het karmische wiel.

3. In deze wereld is het niet mogelijk zijn natuur te begrijpen omdat hij geen begin heeft en geen einde en schijnbaar geen bron. Hak zijn stevig wortelstelsel af met de ferme bijl van niet-gehechtheid en het pad vanwaar geen terugkeer mogelijk is...Zelf onderzoek...zal zich voor je openen. Wil je slagen op dat pad, geef je dan over aan het Wezen waaruit deze eeuwige schepping wordt geprojecteerd.

5. Houd, om die onvergankelijke plek te bereiken vanwaar geen terugkeer mogelijk is, je mind gericht op het Zelf en bevrijd jezelf van de behoefte aan respect, van gehechtheid aan objecten en van het duwen en trekken van de tegenstellingen. Voed je verlangen naar objecten niet.

6. Zon noch maan noch vuur werpen licht op Dat vanwaar men niet terugkeert. Dat is Mijn grenzeloze verblijfplaats.

7. In de wereld bestaat een deel van Mij als het ‘Inhuizig Zelf’, het eeuwige individu. Wanneer het ‘Inhuizig Zelf’ het lichaam verlaat, verzamelt het de vijf zintuigen en de mind en gaat een nieuw lichaam binnen, net zoals de wind het aroma van een bloem wijd over de velden verspreidt. Als heer en meester over oor, oog, tastzin, smaak en geur en de mind, ervaart dit eeuwig individu de objecten der zinnen.

10. De misleiden zien niet hoe de guna-gedrevene ervaringen opdoet via het lichaam, nu niet en niet wanneer zij het lichaam verlaten. Maar zij die zien met het oog der wijsheid wel. Door een inspanning te doen, zien yogi’s dit Zelf schijnen in de mind. Maar onvolwassen mensen zonder onderscheidingsvermogen zien het Zelf daar niet schijnen...al doen zij er moeite voor.

12. Het licht waardoor de zon en de maan schijnen, het licht dat alle werelden verlicht, dat ben Ik. Ik dring ook de aarde binnen en houd wezens in stand met mijn energie. Ik voed alle planten en ik ben de essentie, de nectar van alle dingen. Ik ben het vuur der spijsvertering in de lichamen van alle levende wezens en ik maak het eten klaar. Ik ben in de harten van alle wezens. Omdat Ik in hen ben verkrijgen zij kennis, herinneren en vergeten. Ik alleen ben het object van Vedische Kennis. Ik ben de auteur van de Vedanta *sampradaya* en degene die de Veda’s kent.

16. Twee zelve, de een vergankelijk en de ander onvergankelijk, bestaan in de wereld. Bewuste wezens en materie zijn vergankelijk, het Onmanifeste is onvergankelijk. Maar anders dan deze ontstijgt ‘het Zelf’ de zelve... het grenzeloze onveranderlijke Bewustzijn dat de drie werelden doordringt en in stand houdt. Niet onderworpen aan verandering en onveranderlijkheid ben ik

onverwoestbaar. Daarom word Ik het Allerhoogste Wezen genoemd. Als je mij kent op deze wijze, dan word je een kenner van alles - het Zelf van alles.

20. O! Arjuna, dit is de meest diepzinnige leer. Dit kennende ben je verlicht en hebt alles verwezenlijkt dat in dit leven verwezenlijkt dient te worden.”

Hoofdstuk 16 **Vruchtbare en Onvruchtbare Mentaliteit**

1-24. Krishna sprak: “In deze wereld hebben twee basisinstellingen de overhand, de sattvische en die van rajas/tamas. De sattvische neigt naar vrijheid, die van rajas/tamas naar afhankelijkheid.

Een sattvische persoonlijkheid herken je aan volgende eigenschappen: onbevreesdheid, helderheid van geest, standvastigheid in contemplatie, liefdadigheid, verstandige terughoudendheid, uitvoeren van heilige rituelen, liefde voor kennis, liefde voor soberheid, integriteit in denken, spreken en doen, niet kwetsen, waarheidlievendheid, onthechting, vermogen om met negatieve emoties om te gaan, afwezigheid van laster, mededogen, afwezigheid van sterk verlangen, zachtheid, bescheidenheid, afwezigheid van fysieke opwinding, geestkracht, zelfbeheersing, vastberadenheid, zuiverheid en zonder overdreven mening over zichzelf.

Nu zal ik in detail de impulsen en gedachten van een donkere persoonlijkheid beschrijven: hypocriet wat betreft dharma, een neiging tot kwaadheid en frustratie, behoefte aan respect van anderen, gebrek aan onderscheidingsvermogen, onvermogen om te weten wat gedaan moet worden, onvermogen om zichzelf terug te trekken uit ongunstige omstandigheden, innerlijke verwarring, neiging tot onwelvoeglijk ongepast gedrag.

Deze mensen zijn geboren uit wellust en hebben bijgevolg weinig andere drijfveren dan passie. Zij geloven dat het universum een toeval is, zonder doel en dat er geen God is. Materialisten tot op het bot, zien zij zichzelf als het lichaam en geloven dat de schepping niets anders is dan een zaadcel die een eikel bevrucht. Ethiek betekent niets voor hen; zij nemen een loopje met de waarheid en zijn zo geobsedeerd door wat zij willen dat ze de regels graag aanpassen aan hun eigen doelen.

Deze vijanden van de wereld zijn niet in staat tot nadenken en vertonen een neiging tot bedrog en wreedheid. Zij zijn aanmatigend en grandioos, streven onmogelijke dingen na en zijn bijgevolg continu gefrustreerd en teleurgesteld. Vervuld van hoogmoed eisen zij respect van de anderen. Hun drijfveer is hoop en zij zetten zich in voor materiële doeleinden met het oog op zintuiglijk plezier. Eigenzinnig tot op het bot denken zij dat wat zij hebben het resultaat is van hun eigen slimheid en hangen voor hun eigenwaarde volledig af van wat voor materiële zaken ook die zij hebben kunnen vergaren. Zij zien zichzelf als heren van het universum en genieten van de nederlaag van degenen die hen in de weg staan. “Ik geniet, ben succesvol, machtig en gelukkig. Ik ben van goede familie, een stijlvol gecultiveerd persoon. Ik ben genereus. Ik doe aan liefdadigheid om de wereld te laten zien hoe goed ik ben,” – zo denken zij. Door hun arrogante zelf-verheerlijkende wanen lijden zij constant pijn.

Deze haatdragende en wrede kwaadwilligen zijn nauwelijks menselijk en geboorte na geboorte zend ik hen terug naar de laagste en pijnlijkste moederschoot. Zo lang zij zo blijven denken, zullen zij nooit realiseren wie ik ben.

De drie poorten naar deze mentaliteit zijn begeerte, woede en hebzucht. Gedreven door deze duistere impulsen en met minachting voor de heilige Schriften worden deze zielen slechts zelden volwassen. Ook vinden zij geen geluk in de wereld, laat staan in een hoger leven.

Maar hij die deze drie poorten naar duisternis vermijdt volgt wat goed is en bereikt een hoger leven. Als je twijfelt aan wat je in dit leven moet doen, laat de Schriften dan je gids zijn.”

Hoofdstuk 17

Drie Religieuze Instellingen

1. O! Krishna, wat ligt aan de basis van de prioriteiten en waarden van mensen die rituelen uitvoeren overeenkomstig de Schriften? Zijn het de drie guna's?
2. De Heer Bhagavan sprak: “De prioriteiten en waarden van mensen hangen af van de staat waarin hun minds verkeren...of zij in een sattvische, rajasische of tamasische staat verkeren. Mensen zijn niet veel meer dan hun prioriteiten en waarden.
4. Mensen waarbij sattva overheeft zijn toegewijd omdat zij willen Weten wie God is en om de mind te zuiveren. Mensen met een overwegend rajasische aard bidden om bepaalde wereldse zaken te bekomen. Mensen met een tamasische natuur zijn toegewijd uit angst of om oneervolle doelen te bereiken.
5. Zij met een donkere instelling zitten vol arrogantie en eigenbelang; gedreven door hartstocht en verlangen ontberen ze onderscheidingsvermogen en beoefenen religieuze disciplines die schadelijk zijn voor het lichaam en niet voorkomen in de Schriften. Zij doen niet alleen hun lichaam geweld aan, maar verwonden zichzelf ook op spiritueel vlak.
7. Hoe men eet, religieuze rituelen uitvoert, welke disciplines men zichzelf oplegt en hoe men aan liefdadigheid doet hangt af van de overheersende guna.
8. Voedsel dat de levensduur verlengt, mentale helderheid, kracht en gezondheid vergroot, smaakvol is en aantrekkelijk om naar te kijken... daar houden sattvische mensen van. Bitter, zuur, zout, heet, scherp, wrang en brandend voedsel dat pijn en spijt en gezondheidsproblemen veroorzaakt... dat voedsel wordt door rajasische mensen verkozen. Restjes, verdorven en onvoldoende gekookt voedsel waaruit de energie verdwenen is en wat niet geschikt is als offergave... dat voedsel wordt verkozen door tamasische mensen.
11. Rituelen die beschreven worden in de Schriften en plichtsgetrouw worden uitgevoerd zonder resultaten te verwachten behalve het gevoel van zuiverheid dat zij opwekken, zijn sattvisch. Rituele offers die worden beoefend om iets te bekomen in deze wereld of voor de schone schijn, zijn rajasisch. Rituelen die niet door de Schriften worden ondersteund, waarvan de mantra's niet correct worden gereciteerd en waar geen verdeling van voedsel en rijkdom op volgt, zijn tamasisch.

14. Discipline van het lichaam houdt in dat men wijze spirituele leraren dient, het lichaam zuiver en gezond houdt en anderen niet kwetst. Woorden die geen opwinding veroorzaken bij zichzelf noch bij anderen, die waar zijn, aangenaam en heilzaam... het dagelijks herhalen van zijn eigen Veda inbegrepen... maken deel uit van spraakdiscipline. Opgewektheid, niet impulsief spreken, beheersing van de mind door middel van observatie, en oprechte bedoeling... worden 'mentale discipline' genoemd.

17. Zelf discipline die in acht wordt genomen door hen die geen resultaten verwachten behalve mentale zuiverheid wordt sattvisch genoemd. Inconsequente en kortdurende discipline of discipline die ostentatief wordt beoefend om indruk op anderen te maken, is rajasisch. Discipline, beoefend vanuit een misleide mentale instelling met lichamelijke schade als gevolg of met de bedoeling om te vernietigen, is tamasisch.

20. Liefdadigheid, plichtsbewust beoefend op de aangewezen tijd en plaats ten bate van een waardig ontvanger zonder iets terug te verwachten, is sattvisch. Liefdadigheid die pijn veroorzaakt bij het geven en bedoeld is om er zelf voordeel van te hebben, is rajasisch. Liefdadigheid uit minachting op ongepaste tijden en plaatsen ten bate van onwaardige ontvangers, is tamasisch.

23. 'Om tat sat', zijn drie woorden – in het begin door de Schepper uitgesproken – die het Zelf openbaren en de Veda's en hun offerrituelen creëerden. Daarom beginnen Vedische rituelen, liefdadige handelingen en rituele disciplines altijd met 'Om'.

25. Na het uitspreken van 'tat', worden rituelen, religieuze disciplines en liefdadige activiteiten beoefend door hen die bevrijding verlangen zonder een ander resultaat te verwachten dan een zuivere mind. Het uitspreken van 'sat' helpt bij het creëren van een rechtschapen leven en heiligt iemands karma. Uitvoeren van ritueel, religieuze discipline en geven wordt 'sat' genoemd, en acties die worden gedaan om 'het Zelf' te dienen worden ook 'sat' genoemd.

'Asat' verwijst naar rituelen, disciplines en liefdadigheid die worden beoefend zonder vertrouwen en bijgevolg geen vruchten afwerpen, niet nu en niet later.

Hoofdstuk 18 ***Bevrijding en Onthechting***

1. Arjuna sprak: "Nu zou ik graag de waarheid kennen omtrent sannyasa en tyaga."

2. Krishna antwoordde: "De wijzen zeggen dat sannyasa het afstand doen is van acties voor gewenste objecten en dat tyaga het afstand doen is van het resultaat van actie.

3. Sommige wijzen zeggen dat handelen dat hoe dan ook te kort schiet, moet worden opgegeven, en anderen zeggen dat rituelen en liefdadige acties en religieuze disciplines niet moeten worden opgegeven. Alles overwegend moeten naar mijn mening rituelen en liefdadige acties en religieuze disciplines niet worden opgegeven omdat zij de mind zuiveren. Maar deze acties moeten uitgevoerd worden zonder gehechtheid aan de resultaten.

7. Het is tamasisch om door de schriften voorgeschreven handelingen op te geven. Het is rajasisch om door de schriften aanbevolen handelingen op te geven uit angst voor lichamelijk ongemak. Als men dat doet zal hem of haar niet het resultaat van onthechting toekomen. Het is sattvisch om de

door de schriften aanbevolen handelingen te doen zonder de idee van persoonlijk gewin maar gewoon omdat de schriften het aanbevelen.

10. Een waarlijk onthecht persoon is iemand die niet aarzelt om iets te doen dat onaangenaam is en hij is ook niet gehecht aan het doen van leuke dingen omdat hij of zij vrij is van verwarring over het doel van het onthechten. Zolang je een lichaam hebt kan je niet vermijden om te handelen, onthechten is echter het loslaten van de vruchten van het handelen. Als je geen afstand doet van de vruchten van je acties, zullen de resultaten gewenst zijn, niet-gewenst en een mengeling van beide. Maar er zijn geen vruchten voor hen die onthecht zijn.

13. Vedanta zegt dat er vijf factoren nodig zijn opdat een activiteit resultaat zou produceren: het fysieke lichaam, de doener, de organen die de handeling uitvoeren, de vijf fysiologische functies en de vasana's. De activiteiten die iemand onderneemt met lichaam, spraak of mind, zijn het resultaat van deze vijf factoren. Iemand die onwetend is over de werkelijke oorzaak van een handeling, gelooft dat hij of zij zelf de handeling veroorzaakt...of ziet het Zelf, dat vrij is van handelen, als de oorzaak van handelen. Degene die niet het gevoel heeft van doenerschap doodt niet, ook al doodt hij. En de resultaten van zulke handelingen hebben geen invloed op hem of haar.

18. Kennis, de gedachte die betrekking heeft op een object, het object van kennis, en de kenner... zijn de oorzaak van handelen. De doener, de instrumenten die door de doener worden gebruikt en de handeling zelf zijn de drie bestanddelen van de handeling.

19. Kennis, handeling en de doener zijn geconditioneerd door de guna's.

20. Het non-duaal Weten waarmee de vele levende wezens gezien worden als zijnde het *ene Zijn*, is sattvisch. De kennis waarmee het non-duaal zijn gezien wordt als zou 'Het' veel *verschillende wezens* zijn, is rajasisch. En de ondoordachte dogmatische kennis die één enkel ding onder de vele voor alles houdt is tamasisch.

23. Een actie, uitgevoerd zonder gehechtheid en niet gemotiveerd door iemands voorkeur of afkeer, zonder emotionele binding met het resultaat, is sattvisch. Maar een intense inspanning, gedaan vanuit eigenwaan en met emotionele binding met het resultaat is rajasisch. Die activiteit die wordt ondernomen in een opwelling, zonder de eigen bekwaamheid of de gevolgen te overwegen...zoals bijvoorbeeld schade voor zichzelf of anderen...is tamasisch.

26. De doener die vrij is van gehechtheid en zelfzucht, met kwaliteiten als vastberadenheid, enthousiasme en vertrouwen, en onverstoord blijft bij succes en falen, is sattvisch. De rajasische doener is gehecht aan resultaten, hebberig, agressief en impulsief. Hij of zij is in staat anderen te kwetsen en onderworpen aan euforie en depressie. Een tamasische doener is ongedisciplineerd, vulgair, onvolwassen, respectloos, bedrieglijk, wreed, lui, schuift alles voor zich uit en neigt naar depressie.

29. Aanhoor nu hoe de guna's het intellect en iemands vastberadenheid beïnvloeden.

30. Het intellect dat het verschil kent tussen het zoeken naar geluk via karma en het afzien van activiteit, dat weet wat gedaan moet worden en wat niet, waarvoor men bevreesd moet zijn en waarvoor niet, en het verschil kent tussen afhankelijkheid en vrijheid, is sattvisch. Het intellect dat

verward is over wat juist is en wat fout, over wat gedaan moet worden en wat niet is rajasisch. Het perverse intellect dat denkt dat wat fout is, juist is en over elk onderwerp een tegendraads standpunt inneemt, is tamasisch.

33. De geduldige instelling waarmee men de activiteiten van de mind, zijn energie niveau, de organen van actie en kennis beheerst, is sattvisch. Terwijl, Arjuna, de opportunistische instelling waarmee een resultaatgericht persoon van mening verandert naargelang de omstandigheden bij het najagen van religieuze verdienste, plezier en zekerheid, rajasisch is. De hardnekkig vasthoudende instelling gemotiveerd door onzuiver denken, dat weigert om slaap, angst, lijden, depressie en schadelijke gewoonten op te geven is tamasisch.

36. Aanhoor Mij nu Arjuna, over het drievoudig geluk. De toenemende gelukzaligheid die voortkomt uit de toepassing van Zelf kennis op de mind en lijden transformeert in zoete nectar is sattvisch. Het geluk dat ontstaat uit het contact met begeerde objecten dat aanvankelijk plezier meebrengt maar geleidelijk aan pijnlijk wordt is rajasisch. Het sensueel bedwelmend geluk dat voortkomt uit slaap, luiheid en onverschilligheid en dat van begin tot eind zelf-misleidend is, is tamasisch.

40. Geen enkel wezen in de hele schepping is vrij van deze drie guna's.

41. De plichten van de geestelijke, de strijder, de zakenman en de dienstverlenende klasse worden bepaald door de overheersende guna.

42. Omdat sattva overheerst is het de plicht van spirituele types om zichzelf te beheersen, terughoudend te zijn, religieus, zuiver, aangepast en eerlijk. Zij dienen de waarheid van de Schriften te aanvaarden en zich bereidwillig te wijden aan het opnemen van kennis.

43. Omdat rajas overheerst en met enig sattva in hun mind, is het de plicht van de strijder en van de politieke klasse om dharma te beschermen. Zij moeten vol zijn van zelfvertrouwen en moedig leiderschap, besluitvaardig zijn, rechtschapen, edelmoedig en handig. Zij dienen geen conflicten te mijden.

44. Met overwegend rajas en een beetje tamas is het de plicht van de zakenlieden om de gemeenschap te voorzien van rijkdom en welzijn via landbouw en handel. Met overwegend tamas in hun mind...waardoor hun vermogen om helder te denken en om zaken op te starten beperkt is...is het de plicht van de werkende klasse om te dienen.

45. Men verwezenlijkt zijn volledig potentieel door zijn plicht enthousiast te vervullen. Dat gebeurt als volgt.

46. Een mens wordt succesvol door vol toewijding zijn activiteiten op te dragen aan de Schepper, aan Hem die alles doordringt.

47. Zijn eigen plicht vervullen, zonder verdienste, is beter dan de plicht van een ander goed te doen. Als men handelt volgens zijn eigen aard belaaft men zich niet met schuld. Het karma dat volgt als resultaat van het volgen van je eigen aard moet je niet opgeven ook al is het niet dat wat je graag wilt...omdat elke actie onvolmaakt is.

49. Degene wiens mind vrij is van gehechtheid en verlangen en die de impulsen van de mind gesublimeerd heeft in de queeste Zelf realisatie verkrijgt het meest verheven doel...vrijheid van actie...door onthechting.

50. Aanhoor nu kort, hoe iemand die een zuivere mind verworven heeft uiteindelijk geworteld raakt in Zelf kennis.

51. Vastberaden en geduldig neemt men het besluit om het verlangen naar zintuiglijke genoegens te sublimeren in meesterschap over de mind door zijn voorkeur en afkeer te zuiveren. Men leeft een rustig leven gewijd aan zelf onderzoek, men eet licht verteerbare voeding, disciplineert lichaam, spraak en mind en verwacht niet langer dat objectieve omstandigheden het Zelf compleet maken. Wanneer men de ijdele overtuigingen van doenerschap, eigenaarschap, en het zoeken naar macht over objectieve omstandigheden loslaat krijgt de mind steeds meer vertrouwen in zijn natuurlijk heel-zijn, compleet-zijn en niet-gescheiden-zijn van Mij. Dit stimuleert de mind en hij treurt niet langer over en verlangt niet langer naar zaken waarover hij geen controle heeft. Op dat ogenblik rijst de grenzeloze visie van non-dualiteit in de mind en hij verwerft de devotie waarin geen anderszijn meer is. Deze intense devotie stimuleert het continue onderzoek naar wie Ik ben wat leidt tot het onwrikbare inzicht dat het 'Ik' non-duaal is.

56. Als het totaal van iemands acties gewijd is aan het zoeken naar Zelf-kennis door karma yoga, dan verkrijgt men Zelf-realisatie door Mijn genade. Moge jouw mind altijd verblijven in het non-duale begrip dat Ik jij ben en jij Mij. Met deze geestesinstelling wordt het leven vrij en gemakkelijk. Maar als je niet altijd leeft naar de visie van non-dualiteit, dan zal je lijden.

59. Jouw voornemen om niet te vechten is egoïstisch en gemotiveerd door jouw instelling. Als je koppig blijft weigeren om je plicht te doen die ontstaan is uit je eigen aard dan zal je uiteindelijk doen wat je niet wilt doen.

61. Het Zelf bevindt zich in het Hart van alle wezens, Arjuna. Door zijn Maya zijn ze gedwongen om hulpeloos te dansen als marionetten.

62. Geef je met heel je hart over aan het Zelf alleen, Arjuna. Door zijn genade zal je volledig vervuld worden.

63. Ik heb je nu het geheim der geheimen verteld. Denk er zorgvuldig over na en doe wat je goeddunkt.

64. Omdat jij mij dierbaar bent zal ik het geheim herhalen waarmee je dat zal bereiken wat altijd goed is.

65. Als je je mind en hart op Mij richt met een toewijding die niets anders kent, zal je je één-zijn met Mij realiseren. Dat is mijn belofte.

66. Geef alle actie op en neem toevlucht in Mij. Ik zal je van alle karma bevrijden. Vrees niet.